

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, dатiran z dnem vnaprej na naslednje nedelje.
Naročnina velja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krome, za pol leta razmerno: za Nemčijo stane za celo leto 5 krome, za Ameriko pa 6 krome; za drugo inozemstvo se racuni naročnino z ozirou na visokost postojane. Naročnino je platen naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravljivo se nahaja v Ptaju, gledališko poslovanje stev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmeljiblji!

Kmečki stan, srečen stan!

Štev. 21.

V Ptaju v nedeljo dne 26. maja 1907.

VIII. letnik.

Premagani??

Klerikalno-prvaški list so pijani veselja in kričijo na vse pretege, da smo „Stajerčevi“ napredniki premagani... Hm, hm! Po vsaki volitvi smo čuli to govorico, — po vsaki volitvi so reki, da smo premagani, da je naš list na koncu propada, da umiri naša-stranka, in vendar smo ostali po vsaki volitvi z novimi modmi, smo se bojevali i naprej z vedno lepšimi uspehi in smo pokazali vedno, da je izobraženo, iz srednoveške sence vzdržljivo ljudstvo na naši strani.

Nasprotinom kričijo, da smo mrtvi. Zakaj neki? Pač edino zato, ker jih je strah pred vedno naraščajočim mod naše stranke pravijo, da smo mrtvi, ker bi radi imeli, da bi nas ved no bilo. Nemec pravi: „wess das Herz voll ist, dess geht der Mund über.“ Slovenc pa trdi: kdor govori slabo o tebi, ta meri hlače po sebi!... Pravijo, da smo mrtvi, — ali kje za sto vragov so dokazi? Naš list se je spremenil z novim letom v tednik. Mi sami smo mislili, da bodovalo valedi povišanje naročnine, v sledi večjih troškov in hujšje agitacije izgubili par tisoč naročnikov. Ali do danes nismo tega opazili. Nasproti: z vsakim dnevom raste številoma naročnikov in priateljev. Pravijo, da umiram: Ali kako to? Ljudstvo na s poszdravlja z vedno večjo ljubeznijo! Naše ideje se ureščujejo; občina za občino prosi za nemške šole, kmet za kmetom vstopa našo organizacijo, naše tiskovno društvo raste, — mi gremo naprej, — da, mi gremo naprej, na Koroškem kakor na Stajersku. Mladič naš imenujejo, pa smo polni bujnega življenja... Ej, dragi klerikalni in dohartski pravki, ne prikrivajte si resnice! Sami veste da je naša stranka javna in, s katero mora vsak pametni človek računati, sami veste, da ne umiram: in da imamo lepo bodočnost...

Krofovčani.

4.

Pri zdanju rotovža je čakala Krofovčane še druga smola: ko so napravili okna so našli, da je veliko premaghen.

In Komarjev Peperl so zopet sklicali občinske odbornike v svojo krmo na sejo in predlagali, da bi podrli rotovž v sezidali večjega.

To vam je bil ogenj v strelah! Nekateri odborniki so glaso urmarili, drugi zopet kričali, naj si Peperl sezida svoj rotovž, če že hoče postati „purgermajster“. Med vsemi najbolj glasen je bil kovač, ker ga je glava se zmraž bolela.

Pri tej seji bi gotovo bilo prisalo do pretepa, če bi ljubi Bog ne bi poslal tistega dne v Krofovske starinariji ali „cotelkramarji“, ki je prišel po razno staro robo. Ravno je bil zgotovil svojo kupčino in s polnim vozom občete pred krmo, da bi se malo okrepal. Ko je sisal v sobi kričanje, sel je nemirante mir.

„Ej moži“, dejal je, „rajski pamet „nucajite“ pa gria sparajte!“ Kaj se boste zavojilo rotovžu se prepirali? Saj se da pomagati. Pri nas so sezidali cerkev premaghen, pa se vendar ni bilo treba kregati, a površ se imamo brez stroškov dobiti veliko hido bojzo!“

„Kako ste pa to napravili?“ vpraša Peperl vesel, da je resen zadrege.

„Kako smo to napravili? Nič drugačga ni bilo treba

Ali kaj bi se prepipali! Nasprotinci pravijo, smo mrtvi. — mi pa se čutimo zdrave in krepke! In ravno zato pravimo: le imjete to nedolžno veselje, le vpijte, da ste nas žive pojavilični čas in delo dokazeta, da smo živeli.

Zadnje volitvi so nasprotinom dokaz, da smo napredniki „premagani“... Hm, hm! Kaj pa pravijo številke? Računamo tebra! In računi govorijo vse drugade... Vzemimo najpre klerikale! Klerikalni kandidati so dobili v posameznih volilnih okrajih od 4000 do 6000 glasov, v nekaterih okrajih celo manj. Te številke so nam v pri vratu dokaz, da se vkljub največji bujskarji niti polovica volilcev ni vdeležila volitev. Ptajsko-ormuzski okraj ima gotovo 15.000 volilcev in vendar je bilo oddanih komaj 8000 glasov, od teh pa je glasov le 5000 za hofrat Ploja, 3.000 pa proti temu nedolžnosti polnemu hofratu! Kapelan dr. Korošec je dobil le 6.000 glasov, parade-knet Roškar istotako, klerikalni Revček Andrejšek Pišek le 4.000 itd. Mi pač ne moremo pridakovati, da bi oddal vsak s klerikalnimi pravki nezadovoljni volilec svoj glas proti klerikalem; — ne moremo tepraviti pričakovati, ker poznamo nasilje teh ljudi. Nam zadostuje, uko ostanejo volilci doma in ako pokazejo s tem da so izgubili slehni pojav zaupanja do klerikalcev.

Sicer pa se vprašajmo odkrito: kje in kako so dobili črni poslanci svoje glasove? Odgovorita bode na to zanimivo vprašanje — sodnija. Mi le trdim in smo pripravljeni, to trditve pred celim svetom dokazati: niti deset pričnici, raz katerih bi se ljudi politično ne bujskalo, — niti deset spovednic ne najdemo, v katerih bi se ne uganjalo politiko. Za klerikale je postal najgnusnejša sloraba cerkve in vere — navada, zistem, bres-

storit, kakor da smo močnejši možje ali v cerkev in tam stene tako dolgo potiskali, da se je cerkev raztegnula“.

„Ej, to pa tudi mi lahko storimo“, oglaša se naenkrat več odbornikov.

„Teda pa takoj na delo?“ zapove župan.

In celo občinski odbor in kar je bilo dobiti možkih, se poda pred rotovž. Seveda je šel z njimi tudi „cotekramar“.

„Zdaj pa može pokazite, na katero stran in kako daleč hočete rotovž razstegniti, da prostor zaznamujemo“, reče starinar.

„Mislim, da bi ga za dva metra proti cesti raztegnili“, denca Peperl. „Hitro pojdi po nekaj kolov, da jih zazadimo v zemljo!“

„Kaj boste zdaj se kole iskali? Ni li škoda za čas?“ odvrne starinar. „Raži slechte svoje suknje, ker vam boste pri priskrivanju tak vrote ter jih polohite na mestu kolov na zemljo!“

In Krofovčani so ubogali, aleki in jih lepo po vrsti položili jeden sedenj na stene. Nato so se podali v rotovž. Peperl je hotel zunaj ostati, da bi komandiral, pa starinar mu je rekel, naj gre motem pomagati, ker je močen.

Ko so se vsi moži uprli z ramami v steno, zapovedal je starinar: „Ho-ruk! ho-ruk! ho-ruk!“ In stena je zarebšala pred toliko močjo. Pritisnali so to sileši in mistili, da se zd je premiska. Zato so se napenjali na vso moč, kadar je tuječ zunaj zaklical: „Ho-ruk!“

Med časom, ko so Krofovčani prislikali zd, je

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonji, ali kopije se ne vrata. Uredniški zaključek je vsak torek zvezč.

Za oznalja uredništvo ni odgovorno. Cena oznalja (insertator) je za celo stran K 61, za 1/4 strani K 32, za 1/2 strani K 16, za 1/3 strani K 8, za 1/4 strani K 4, za 1/5 strani K 2, za 1/6 strani K 1. — Pri večkratnem oznaljanju se cena primerno zniža.

katerega ne morejo več izhajati! Pri zadnji volitvi in pred zadojo volitvijo smo doživeli slučaje, da se je raz pričnice prav pobalskem lagalo, da se je v spovednici ženske negovarjalo, da postanejo svojim možem nepokorne, da se je od strani političkojih duhovnikov pastilo ljudi brez tolaže s slike vere umirati, ker so se klastili duhovni raje po gostilniških shodih, da se je od strani klerikalcev blatio vero in neravnale se iz Boga, da se je izpostavljalo. Najavet je v umazane politične namene, da so izrabljali procesije in splošne cerkvene obrede za može, ki stojijo v kazenski preizkavi, da se je ljudem na sleparški način popisovalo listke, da se je teptalo postave v blato, da se je trgal s križ iz grobev samo zaradi političnega sovraštva, — doživel smo vse to in še veliko več... Zato se ne čudimo, da so črniki zmagali! Take zmagje so le dokaz, da ljudstvo še ni zrelo za splošno in ednakovo volilno pravico!

In vendar pravijo, da smo mi † † † „Stajerci“ premagani. Zlasti velikonstni gospodje od nove „narodns“ stranke ponavljajo to pesen. Bahajo se ti novi „narodnjaki“ s svojimi uspehi, ki naj bodojo dokaz, da je naša stranka odvet: No, oglejmo si te uspehe „narodnjakov“ pri tem dnevu!

V prvi vrsti bodi pribito, da so vasi ti „narodni“ uspehi plod 7letnega našega dela. „Stajerc“ in njegova stranka je prišela na Spodnjem Stajerskem neizprosnem boju proti klerikalnemu vamiriju, — „Stajerc“ in njegova stranka je vzgajala med našim ljudstvom duh na predka, neodvisnosti, svobodomiselnosti. „Stajerc“ in njegova stranka ima vse začlage v tem osiru! In nam se res ne gre za tistih par

pohral starinarje fant vse suknje, jih nalobil na voz, poknjal s cujanji in pognal konje.

„Za bojno vojlo, možje!“ zakrije starinar skozi okno v rotovž, zakaj pa prisikate tako divje? Glejte, tako močno ste premaknili zd, da so zdaj vse vase suknje pod njim. Ni škoda za nje?“

„Kaj bo škoda za naše suknje?“ Dušo le rotovž brez stroškov povečali!“ odvrne župan in skozi ven gledat, ostali pa za njim. Vsí so bili veseli, da so srečno opravili tako težko delo. Na vso veselje so šli v krmo. Starinarju so hoteli z vso silo vleči seboj, toda on ni hotel z njimi, čet, da bi rad prišel še pred nočjo domu.

Še ena nadloga je čakala Krofovčane: pred rotovžem je letal velik kup zemlje, katere niso vedeli nikam spraviti.

Zoper so imeli občinsko sejo in se posvetovali, kaj bi napravili s prstjo.

Dolgo časa so odborniki debelo gledali jeden drugega, predno je Peperl iztuhal to-le: „Veste, častiti gospodi odborniki, temu pa plačujemo davke? Mi redimo gospoda po kancelijah, a ona ne stori nič za nas. Zato pišemo v Gradel po inzenirja, da nam pove, kaj naj počnemo s prementanim kupom zemlje.“

Zupanov predlog je bil jednoglasno sprejet, in par tednov pozneje se je res pripeljal v Krofovce grški inženir.

Da ste ga videli, kako je bil lud, ko mu je Peperl povedal, zakaj so ga poklicali! Kričal je kakor vrabec v prosu in zmerjal Krofovčane za bedake.

mandatov; — zadovoljni smo, ako se ljudstvo spomenuje, ako se ljudstvo postavi na svoje lastne noge.

„Narodna“ stranka mora priznati, da je bilo dolej skoraj izključno vse, kar je naprednega v naši deželi, združeno pod zastavo „Stajerčeva“... To je „narodna“ stranka tudi že s tem priznala, da se je skušala na ne pošteni način polastiti tistega vpliva, katerega si je med ljudstvom v tretem delu napredna naša stranka pridobila. Lepa sicer ni ta politična morala, — ali prvaški odvetniki, ki so duša novi stranki, se brigajo malo za moralo v politiki... Ali naj dokazemo to svojo trditve? Na tucate slučajev nam je na razpolago, ko so prvaško-narodnički učitelji v bogini kmetom lagali, da so „narodni“ in naši kandidati eni in isti. Zlasti v Smarje-Kozje-Rogatcu se je v tem osiu škandalozno delalo; a tudi povod drugie. In še več: na tucate slučajev nam je na razpolago, da so „narodni“ agentje lagali, da so prijatelji nemške šole itd... Drugi dokaz trditvi, da so „narodni“ glasovi po večini glasovi naših somišljenikov, podamo v sledenem: „Narodna“ stranka je dosegla precejšnje uspehe v okrajih, kjer nismo mi postavili svojih kandidatorov ali pa kjer smo postavili la „Zählkandidate“. Vzemimo okraj Marenberg-Sočanj-Slov. Gradič. Kdor ima malo pojma o naši domači politiki, ta mora priznati, da bi dobili „Stajercijani“ prav lepo in izid velevarno število glasov, ko bi postavili v tem okraju svojega kandidata. Opuštili pa smo to, ker smo bili zadovoljni s kandidaturom posetnika Ježovnika; naši somišljeniki so do zadnjega moga glasovali za Ježovnika in edino zato je prišel ta v otjo volitev. Isto tako je prišel „narodnjak“ Roš v otjo volitev v okraju, kjer nismo imeli lastnega kandidata, temveč kjer smo le podpirali kandidaturo barona Moscona. In Roblek je bil vendar tudi po večini z našimi glasovi izvoljen... Tako stoji stvar, dragi „Narodni list“!

Sicer pa: tudi nova stranka ima sleparijo za dovoljenje sredstva v politiki! „Narodni“ občinski pisarji so izrabljali na nešramni način svoje službo. „Narodni“ učitelji so zlorabljali šolsko deco v svrhu agitacije! Kakor duhovčina priznico in spovednico, tako so izrabljali in zlorabljali prvaško-narodnički pisarji in učitelji občinsko pisarno ter šolo v svoje politične namene. To je neizbrisljiva, stokrat dokazana resnica in to si treba zapomniti. Prihodnjih bodemo mi kakor ljudstvo malo bolj oprezni!

In vkljub tej slepariji je „narodna stranka“ v nekaterih okrajih končala včilni boj z grozno blamajo. „Narodni“ kandidat in cementnemu fabrikant Muru je dobil nekaj čez 800 glasov, to je niti polovico glasov, katere je dobil naš Senekowitsch. „Narodni“ kandidat Glaser pa je dobiti celih 300 glasov, medtem ko je dobil naš Krešnik skoraj 7 krat toliko! Torej ponavljamo: nova stranka ni mnogo dosegla, iz lastne moći pa celo ničesar; kar je dosegla, to je le z našo pomočjo dosegla...

No, pa tudi Peperi je pokazal gospoda; odvrnil je inženirju jezno: „Vas so iz Krofana semki postali, da bi nam pomagali, ne pa nas zmerjali. Če takoj ne poveste, kaj naj naredimo s prstjo, se pritožimo zoper vas“.

Ne vem prav, ce se je inženir ustrahl trebušastega zupana, ali je hotel v resnicu pomagati ubogim Krofovčanom, zakaj na županovo grozjno je odgovoril s smehljajočim obrazom: „Hm, tisti kuček zemlje vam dela toliko skrb? Ako vam je na poti, pa izkopajte jamo in zmečite prst v njo!“

Ko drugi dan so sli Krofovčani na delo, izkopali za cesto globoko jamo in zmetali prst v njo.

Oddahnili so se vrli motakarji, ko so videli sprednjo stran rotoviza v redu. A zdaj jih je bodel v oči nov kup prsti za rotovizem. V zadrgo jih sicer ni več spravljal, saj so vedeli, kaj jim je storiti: izkopali so poleg kupa zopet jamo in vrgli prst iz prejšnje jame v njo. In tako so kopali jamo poleg jame, pa kup zemlje jimi je zmeraj ostajal. Ko so spoznali, da je vse trud zastonj, pustili so kup pri mizu.

Kdor potuje v Krofovce, vidi se dandasne četrte ure pred vaso za cesto kup prsti.

Satinosti pa naso Krofovčani imeli samo z rotovizem, marveč tudi cerkev jih je načajala, da je bilo kaj. Pravzaprav jim cerkev ni delala nobene zadrege, le tufnik jih je vedno drgala, ker bi bil rad imel lepo hudo boljo.

Kaj pravite torej, gospodje nasprotniki? Ali smo mi naprednjaki „premagani“? Staroški kralj Pirrhus je zaklical po neki sicer dobljeni vojski: Še ena takša zmaga in jaz sem uniden! Tako morajo pač tudi naši nasprotniki vkljukniti... Mi pa smo zadovoljni s svojim delom in s svojimi uspehi. Korak za korakom zmagujemo, korakamo naprej za našimi cilji... Naprednjaki, glovo po konci, — mi nismo in ne boste premagani!

Politični pregled.

Državnezborske volitve dne 14. maja so presenetile ves svet. Pricačevalo se je sicer, da bodo klerikalci in socialisti velike uspehe dosegli. Ali uspehi teh dveh strank so prekosili vsa pričakovanja. Izvoljeni je bilo dne 14. maja 231 poslanec; vasi drugi volili okrajki pridejo do očej volitev. Od izvoljenih poslancev pripadajo posameznim strankam:

Nemška napredna stranka	7
Nemška ljudska stranka	5
Krščanski socialisti	59
Socialni demokrati	57
Katoliški centrum	28
Mladodehi	4
Starodehi	2
Češko-narodni socialisti	1
Češki agrarci	9
Vsenemci (Freisialideutsche)	3
Rusni	6
Rumuni	2
Italijani	10
Slovenski klerikalci	19
Slovenski liberalci	4
Hrvati	1
Brez stranke	2
Poljaki	1
Nemški konzervativci	1

Okje volitve bodo brkcone še povečale moč klerikalcev in socialistov. Radovedni smo, kako bodo tako zestavljene zbornica delala!

Dopisi.

Sv. Janž na dravskem polju! Nisem vedel, da je takuj klerikalstvo že tako močno. Zatoraj sem klerikalce na dan volitev samo po nosih spoznal. Vaak jo je tihom domu popihal, ker jih je bilo sram, da bi jih spoznala stranka „Stajerčeva“, da imajo najrafsjši svetnika za poslance. Po sklepov volitve je neki moč rekel da jih je krava z repom udarila in jim je pamet čisto zozačila. Zato so letali in agitirali za dr. Ploja. Ali vendar nad vso mod niso dobili več kakov 4. glasove; še tiste je neki klerikalec na Dravi dobil. Ti so boljši narodni Slovenci, ki sami med seboj nemškatirjo in ako se ti mladi klerikalci ne bojo poboljšali, se jim bodovali dalje oglasil. Ali ti „naroden“ fantek F. S. bodo skoraj s tamburami kaj zagodel; še skoraj delo kapelj meister postal za pesem „hej slovani“. Eden pol leta bi že mogel več znati. Tukaj pri nas je že zelo tema da bi Bog dal, da bi solnce našim ljudjem glava razjasnilo, da bi pametni postali! Ploj je imel same brezpametne volilce;

Nekoč jim pri pridigi reče: „Lepi kristjani ste, vasa cerkev je načrta v celih skofijah. Tako ste nemarji, da je se posteno pokriti nočete. Ali ste sipe, da ne vidite, da na strehi že travu raste?“

Te hude besede so Krofovanje zelo spekile in zato so se po masi zbrali pred cerkvijo in pregledovali streho od daleč. Res so zapazili v koton blizu zvonika precej trave.

„Gospod zupnik imajo prav“, pravile so ženske, „res te raste travna na strehi.“

„Pa kako jo naj spravimo s strehe?“ vpraša cerkevni strukelj. „Na streho ne smete nihče stopiti, ker so skodljci (Sintelnji) preprečili (gnuli).“

„Teden pa občinskoga bika spravite na streho, da vam bodo travo popaseli“, zaključi zupnik, ki je tel iz cerkve v farovž mimo zbranih ljudi.

Vse se obrne na dušnega pastirja in več gasov se zasliši: „A, ta pa ni slab! V zvoniku imamo došti vrvi (strikov), da ga potegnemo na streho!“

In Krofovanči bi bili voljni izvesti župnikov nasvet, če bi se ne bil oglasi Peperi in rekel: „Jaz kot župan Šmartinski odločno protestiram proti temu, da bi potegnuli občinskoga bika na cerkev. Kdo že hoče travo popasti, potegnite rajh očes od cekmetra Cmoka na strehi. Občinski bik je za občino, ne pa za cerkev!“

Obček Cmok so bili že celo veseli, da je njihova osla doletela tolikha čast. Radi so zato obljubili, da mu popoldne in zvečer ne dajo ničesar jesu ter da ga prilejajo v pondeljek zjutraj k cerkvji.

največ jih je bilo iz Zlatolici in iz Starš; ti pa vasi se klerikalci vodijo, nista cerkmašti in občinski sluga. Ti so agitirali za dvornega svetnika, ker jim bode gotovo kaj pomagal! Mi pa ostanemo še naprej samišljeniki in naprednjaki „Stajerčeva“; nas ne bojo klerikalci, pa tudi ne kakšne stare babure vodile za nos kakor klerikalnega snopšarja. Tudi opozarjam, da ne bude našega kandidata veliko grajal, da mu budem kaj družega pokazal. V nedeljo, ko k pozni maši grem, sem videl vse žolto Plojevih plakatov. Ali živio Ornig do prihodejo volitev.

Ljutomer. Pri zadnjih volitvah, pri katerih so črni fantje napeli vse moči in zastavili vse sile, da bi spravili svoje ljudi do zmage, bil je v prvih vrstah farških podprednikov klepar France Riznar. — Misili smo nekaj časa, da je v tretjem rednu, da nato je narodila to njegova pobožna žena, da je izviralo njegovo delovanje ali najčiščnejše pobožnosti, ali pa slepe vdanoši do svojih in drugih dušnih pastuirjev. — Ne zdi se nam vredno iskati vzroke iz takih rečij, osobito ker vemo, da Špenglar ni zaspan in da vidi tudi v tem še nekaj korakov pred seboj. Saj vemo kam pes tako moli — tukaj se je šlo za ljubičkih in lepo hvalenost. — Brhtna glavica je ta naš Franc! — Dobro je preračunal, da bi se dalo pri teh v ednahk ljudeh kaž začutiti in ker ima časa dovolj, delal je vso plehovo močjo za „kriz in sveto vero.“ Preprani smo, da mu bodo hvaledna vse crna garda. LJubljene vseh naših nedolžnih Marijanovih hörker in devic kaplan Janez Evangelist, koji se ima zahvaliti v prvi vrsti kleparju Riznaru, da je dosegel to visoko čast v naši sredini, priporočil bodo ga gotovo pri kapljanu Korošču, pri ljubljanskih žlindrih ter pri več menihih in nunah. — Iz malega mojsterčka postal bodo vasi v 50ih letih fabrikant. Do takrat najpoznejše spremembe bodo razmire že tako, da bodo izdelovali v veliki množini okusne nagobčke za farje, ki imajo predolge in blazine jenizke; napravil bodo pa že poprepri prostorne kobače za pijačne katarje, da se bodo zamogli prespati in ondraviti doma. Prihranili bodo pijani farci maraštevemu sobranju neljubo delo; kajti neprjetno je pač vendarje loviti pujače, ki zgledajo kakor da bi bili sliši ravnočar iz vseh blatne milake, in za blagor svojih Petrov in Pavlov vnete karharico so predsedne, če imajo svojega gospoda doma v mehki in gorki posteli. Potrebna je pač, da ukrenejo ti zgnani gospodje nekaj pametnega, kajti maraštevemu nedeljnemu v talarju videli in slišali smo že, ki bi spadal zaras prej v štalinko, kakor pa med treme in mirne ljudi. Zeleti bilo bi toraj, da poskrbi te člani češke države sami zase, da ne bodo kazali v nejasnih trenutkih svoje nagote pred nezad dedičem in poštenim krščanskim ljudstvom in vekrat tudi med ljudimi, ki so ti znotraj in zunaj črni gospodje blatili in za hrbotno napadali ter sodili in jim hoteli škodovati. Vedite vasi črnuti, ki delate samoto Vašemu vašenemu poklicu, da obosepite z Vašim nepoštenim nastopanjem sami sebe. Ti Franci pa, že dobrih v izdelovanju vse banice, ki se rabijo pri kopanju zakonskih in nezakonskih farških otrok, zamogli bodo najeti na stotine

In Cmok so držali besedo ter prigrali ob polpetnem zjutrat svojega sivega dolgočeta pred cerkvijo. Metnar je imel strike prizpravljene, in iz line je mahalo več krepkih pesti in čakalo, da potegnjo lačenja na streho.

Obček pritrdirjo vrv okoli vrata in močje v zvoniku za potegnje podnat kvitku. Občenec se je sicer branil z vsemi silami, toda hitro je postal mirenski in prej, ko so ga privlekli do strehe, je pomoredi svoj dugi jezik iz gob.

Ljudje so to zapanili in začeli kričati: „Vid ga, vid ga! Že kaže jekl, ker je željan trav!“

Ko ga spravijo na streho, je bil že popolnoma miren in se ni gamil ved.

Občetu Cmoku se je to čudno zdelo in jeo se tarsiati: „Jej, dej, pa se nascina h je nadavila? He, sveč, vatan, drugade dobiš batine!“

A sveč: se ni gamil ved, ampak mirno je ležal na strehi. Njegov gospodar je valed tegu zabel kričati: „Bojmen, mojega prednega očesa že nadavila! Hitro, hitro na streho, pa mu odvezite vrv!“

Pri tem poslu so močje tribo streho modno poskodovali in Krofovančem zdaj ni kazalo druzga, kakor jo so vso pokriti. In pokrili so cerkev z oprek. Zapnik jim je sicer raken, nač jih je zoper pokrijejo s skodljami (sintelnji), a farmani ga misli hoteli ubogati, čet pa bodo nas ved, ampak nica imel.

(Konec prvi)

najspresnejših delavcov. Želimo vso srečo dočim rodinam in Tebi.

Ljutomer. Ko je priromal pred nekaj leti veliki politik dr. Chloupek v naš trg, drvila je v njegovih žilah silno vrča češka kri, in očes šigali so mu plameni narodne navdušenosti. — Prekrasno začrnil si je bodočnost — duh njegov govoril je: „Hocem postati slovanski pionir, prednugračati moram vse in naše dobro. Satracene! Peščico Nemcev potopil bodem v par škafih deštirane vode, zaspam Slovencem zapišem nekaj kroftnih političnih receptov, naročil bodem končno češko godbo in krusilo bode se zidovje ter pokopal tudi klerikalizem. Iz podrtin zraste pa nepremagljiva slovenska trdnjava, koji bodem zapovedoval jaz, potomec nezmrtnega Husa.“ — Sklical je res v kratkem vse pod orožje, kar je le kolikaj „tangalo“ in svet je začel misli, da bodo hodili bojevnički v najbljžem času kar s kanonij pod pažduho po naših strehah. Pa le prehitro začeli so se slavnici vitez in četovje grabiti prav po kanibalasko; ker je hotel gospod doktore v amish svojega programa poputati tudi zdravim in celo nekaterim somišljencim žilico, padla je mnogokrat krepa po skrampljih, kar mu seveda nikakor ni ugašalo. Letete so rasnovrstne pušice križemkrásem — dokler ni oddal pan mogoden meč v temno „rumpelkarmo.“ — Ljubljene „Sokole“ izročil je svojemu najljubšemu učencu, majku Slavijo, zakril je s črnim pajdolanom, sam pa je legal k večnemu političnemu počitku. Toda tudi z naslednikom nimata sreče. — Ajoziti Misja o kojem so misili ljudje nekaj časa, da se bode podrila narmanj tretjina Lotmerja, če bode le z ramo zmigali, kaže, da je postal star in slaboten ter v vsakem oziru pohleven. Ker se najbrž hoče pred smrtoj spokoriti in pravočasno dosegci odpuštanje vseh svojih grehov — seveda tudi političnih — začel je živeti prav pokorno. Poprej jeden najhujših liberalcev, začel se je smehljati v zadnjem času katarjem; postal je jako ozkočen in varuje se kaj skrbno, da bi ne stopil tem gospodom na jedno ali drugo kurje oko. Brunne ženice pravijo celo, da so spravili gospod Misja kaplana Kocipla, ki imeli postati še v bodočem stoletju dohtar svetega pisma in lotmerški tehant, v „gemeinderat“ in da sta si pre zelo velika prijatelja. Tako se pač spremnijo časi! Dr. Chloupek pa še zna v kratkem gledati z Olimpa, da bodo njegovi gojenčki pod vodstvom spokornikov stopali v vrstah ljudij, ki nosijo na močnih trakovih srebrnobele znake; na lotmerškem trgu, ali vsaj na župnikovem dvorišču, dvigal bode se pa namesto Husa temnočrni spomenik, postavljen v čast temu ali onemu kutarskemu generalu! Potivaj mirno panove. V učencu trojem dobiš svojetasno vrednost tovarisja! — Mi naprednjaki pa gremo prek Vaših trupel pogumno naprej, ne bojimo se prvakov in tudi ne klerikov, ne zidamo gradov v pesku ali v zraku — bodočnost je naša, ker imamo trdno podlago ter čisto dušo in zdravo glavo.

Zujsem. Volite so minule. Izobraženiji volilci oddali so glasove za naprednjake. Vkljub temu se je posrečilo našemu Sebatovem Tonetu priveli na volilne 77 ovec, — ovec, ki ne pomenujo nič na svetu, ki doslej niso nikdar svojih kod za politiko zapustili. Nbral jih je v župnišču in jih vjel na svojo limanico s ceno obljubo, da bode zopet vpeljal Marjino pobočnost v majniku, katero se je odpravilo, ker niso hoteli plačevati ljudje „prostovoljne“ bernje. No, neumni ljudje so župnik verjeli. Ko je prišel dan volitve, so stale te ove na volilnišču, boječ se, da bi jim prišel pošten človek blizu. Vaak je že imel glasovnico izpolnjeno in bila je skoraj povsed ednaka pisava, ki je bila podobna oni Sebatovem Tonetu. Na čelu teh ovac je bil fajmoštrot „lajbadut“ nekdanji socialist in nasprotnik farjev, kramer Janez Berghaus, ki je zdaj črni na zunaj in notranj kot prima farški podrepnik. V četrtek pa je strejal naš Tona z možnarji, da se je Zujsem tresel. Najprvo smo mislili, da se strejla, ker je prišla izmoštrotova kuharica nazaj, katero je izposodil Tona svojemu bratu v Prevorju. Potem smo mislili, da je župnik dobil zlikovca, ki je obesil eni plakat, na katerem so bili popisani župnikovi grehi proti 6. in 9. zapovedi. Ali — strejal se je le zaradi izvolite črnega poštenjaka Korošca. Ali kje so dobili smodnik? Za

Velikonoč je naseftal župnik od naprednjakov denarje za smodnik; prihranil je ta v cerkvene namene podarjeni smodnik in strejal zdaj z njim za Korošco. To je malo preveč! Kje je dobil župnik to pravico? Ljudje se bodo zapomnili, kadar pride Tona zopet fehati. Ljubi „Stajerc“! Veliki stvari imamo, ki bodo tudi škofa zanimali, — in prihodnji pridemo z njimi.

Majšperk. Dragi mi „Stajerc“, dovoli mi, da ti nekoliko omenim o naših spôstovanih duhovnikov iz Maišperga. Veliko veselje me je objelo, ko sem zamerkal g. župnika stati na cesti med 2 smrekami, kateri sta mu hladili srce, kadar je kaki Stajercjan prisel voliti. Tako ponocni je glavo nosil in od alec opazoval, kdo pride po široki cesti proti njemu. Prišel sem tudi jaz. Kaj je storil? Potegnil je frak za eni kraj in mi je hrbet pokazal; ko ga posdravim, ni reklo ne belo ne črno; ko pa odidem, vzdigal je zopet glavo. Ko opoldne zazvoni, je šel k jedini. Ni pol ure je že bil zopet na vahti. Imel je s komisijonom govoriti, hitro je pridigo naredil in hajd na vahto! Ko se obrnem domu, je bil še na vahti. Ko pride tja, hrbet proti meni. Par korakov od njega glavo kvíško zagleda Antonia Korošca, volilni list v roki. Dobro! Prideta dva druga. No, imate liste, no koga kaj? Dobro! Tako naprej! Poprij se je maitral, je moral hoditi po hišah. Tako se je mučil! Kaj je pa g. kaplan Malainar storil? Mučil se je po hišah. Pri Antonu Babšeku je list podpisal, pri Jožefu Kamenščeku ravno tako in pri Petru Kopše je vprašal, koga bo kaj volil. Tako se ti gospodi mudijo in poštene ljudi nagovarjajo, kateri v njihov reg ne trobijo. — Kaj pa je g. Robar storil? Plakat naše stranke je strgal, ki je na platu mladega Wašeka bil pribit. Rekel je: no, ta hudič pa ne bo na mojem platu. Tako pesje služabnik, kateri je pri okraju v službi in mu g. Ornig dovoli, da si krhu služi, potem ga se paupelj. Ornig naj bi stegnil roko in krenil to klerikalско, aho vešo, katera poštenega moža obrekuje. Tako naj bi storil Ornig z njim, kateri on s plakatom.

Velika Nedelja. Dragi „Stajerc“, prosim malo prostora. Poročati ti iznam veliko o veliko o volitvah. Vodji naših klerikalcev je seveda naš Ozvatič. Posebno pa so se pri volitvah odlikovali naš lehniski „pürgemeister“, ki je glasovnice z Ornigovim imenom proč molil. Ta farovški petoljščak okoli farjev kakor lisjak okoli kurnika. Drugi mu bratec je Vid Devečar z mastno brado, ki zasludi za svojo hujškanje patent z bikovko. Tretji v zvezji je občinski predstojnik Lah v Senekovih; ta hodi okoli farjev, kakor je okoli hruške, nemška beseda mu je vsaka zoprsna in ker je on butast, zato misli, da morajo i drugi butasti biti. Nadalje pride Meško Franc v Mihovcih, moč je cerkveni ključar in stem se že ve, kam pes taco molil. Njegov sin je župnik pri sv. Miklavžu, katerega si že večkrat pošteno okrščil. Meško in drugi doma oženjeni sin, sta torej zagrižena klerikalca. Sin je svojima sosedoma rekel: no, vidva sta Orniga volila, zato dobita od njega en vagon žemelj. Kaj pa bodeš dobil ti Jaku od Ploja; ali morda en wagon deviške čistosti? Sram te bodi! Peti v tej družbi je rast penzionirani občinski predstojnik Hebas Jurij. Tudi ta je govoril neumnosti kakor Jaka... In pa Trgovci! V tem guezdu je vse klerikalno kakor v Mekki muhamedansko. Odlikuje se pa posebno oberklerikalec Hanna Zovec, ki dobi baje vsak dan od Ozvadiča en „pusrel“, ker mu drugega njegove brke dobro ne stojijo. Za črno-sukneče ima ta toliko, da k njemu na južno prihajajo, svojini delavcem pa ne daje primerne košte. Tudi še drugi, „trgovski furer“ in pa njegov brat sta dva klerikalca, ki se bojita „Stajerca“ kakor zlodej križa; njunin Bog je pop in de... Omenimo tudi klerikalca Novaka, ki je svoje sinove v Ameriko odposal, da bi mu doma preveč ne medi. Vsi ti trgovški črnuhi so ob času volitve prav grdo govorili o Ornigu. Eden je rekel: Ornig norijo, (pač lepo krščanstvo); drugi je zopet kvasil, da je bil Ornig teper itd. O klerikalci, pometajte raje pred lastnimi durmi! Tudi ti šoparski občernec Joža Škorc zasluti ojstre krtade. Ta pijani neumnež je zmerjal pri volitvi vaškega, kateri ni Ploja volil; seveda se je z žganjem opijanil, kar je itak njegova dovečna navada. Oprijanjen je divjal

kakor zbeaneli bik Oznerjal je komiserja in potem napredne može. Še drugi dan po volitvi je po vasi kričal: mi smo Slovenci, mi smo kristiani, vi pa ste Luterani in nemurji... Mi pa vprašamo šoparsja: najbolj „krščanski“ si ti, kadar si pijan kot kanon, ali kadar svojo ženo s krampon zatiravaš, ali kadar v največji ximi tvoje otroke in ženo ven napodiš, da morajo pri sosedih zavjeti iskat... Za také prislaške se mi zahvaljujemo. Naprednjaki ostanemo in svojega preprčanja ne prodamo za frakelj šopara. Živijo „Stajerc“!

Iz Koprivnice. Dragi „Stajerc“! Sprejmi od nas to piamo! Naš župnik Janez Prešern je pred volitvijo skakal okoli faranov, da jih je prigovarjal in jim napisoval glasovnice za Korošco. Tri nedelje in na praznik Nebohoda ni božje besede razlagal, temveč o sami volitvi je govoril. Rekel je da to gre zavoljo vere in da krščanske može treba voliti; bog vam varuj katerega drugega voliti kakor Korošca! Rekel je: jaz vem, da jih imam nekaj takih, da ne bojo volili Korošca; molimo zanje, da se spreobrnej! Na dan 16. maja je dal na enem bričku streljati zvečer. Organista in vsem pevcem je rekel, da naj grejo gori na hrib, naj tam do veselja zapojejo na zdravje Korošca. In res so šli. Bili sta tisti dve nezni devici, da bi se s petjem kateremu fantu dopadli. Tudi še drugi klerikalci so bili navzoči. Ned njimi tudi trgovci, ki je v konkursu, ki bi torej ne smel voliti! (Scamota!)

St. Rupret. Tukaj imamo župnika Ant. Mojžišeka, ki je, kakor dandane že marsikateri duhovnik na Sp. Stajerskem, za vse bolj vnet, kakor za izpolnjevanje svojih duhovskih dolžnosti, kar se iz sledenega spozna: V zimi 1906/7 je ostal brez kaplana, kar bi mu bilo čisto po volji, ko bi ne bilo te preklicane sole in potov na sprevredjenje bolnikov (saj se tako le poslovil). „Zahvalim Boga, da me je rešil takujenega pekla in hudiča, ker mu je župnik nekakdal samo opravila, za delež na zasluzku od raznih opravil pa je moral vedno projedati ga.“ V letošnji zimi ga je seveda tudi parkrat začela pot na spoved, a brihtna glavica jo pogrunta. Prisakem pot se je skoraj vankerkom ponesečil, da je imel potem za nekaj časa mir. Seveda ni pozabil nikdar o svoji neareči potem na široko pridigovati; tako je n. pr. pridigoval letos o tem, da je moral po snegu neko nedeljo na pokopališči iti in da je pri tem na kolena padel. Ljudje so že sploh prizakovali, da bo neko nedeljo točil. Danes sem moral še celo na straniti. Kljub temu ljudje niso hoteli zdravi biti in kljucali so ga na spoved. Preklicana red, misli si župnik, tak pa ne ame iti dalje in zadnji teden februarja zboleli sam. Hudo je zboleli; amarti je prizakoval, a namesto smrti pride klerikalni shod za Benkovčica. Ta čudež se je zgodil. Župnik je osdržal dne 17. 3. t. l. po tritedenski bolezni, da je ispred altarja ljudi pripravljal na shod za Benkovčica. Pridigoval seveda zaradi svoje bolesni ni mogel. Zdrav je ostal še do 19/3. 07. popoldne, ko se je vrnil omenjeni dol. shod. Vendar je že sijutraj 19. 3. 07. vedel da bo naslednje dni zopet bolan in da ne bo mogel maševati, kar je tudi ljudem ta dan naprej preročeval. In res, bolesen se mu je zopet hujšala, ni mogel nit v cerkev nit v šolo, niti bolnike obiskovati. Posebno hudo se mu je godilo do 16/4 t. l., ko je prišel kaplan Ant. Penič. Po prihodu tega kaplana, kateremu so tudi volitve menda največja skrb na sveta, je župnik toliko odleglo, da se je vsaj pred stanovanjem pokazal, kajti sedaj ni bilo ved strahu, da bi moral iti on v šolo ali na spoved. Dne 5. t. m. pa je prišel zopet neki Benkovčev agitator in priredil vol. shod v St. Rupretu. In glej čudo. Zopet je župnik toliko osdržal, da je lahko v farni cerkvi maševel. Od takrat se počuti dobro. Seveda bodjo besedo oznaniti še ne more, a upanje je, da bo kmalu popolnoma okreval, kajti 19. maja je bil že na pričnici in da se preprča, bi li lehko že pridigoval, govoril je na dolgo in široko o odtih volitvah, ki se imajo vrstiti 23. t. m. med Benkovčicom in Rožem. Iz tega lahko izprevidite, kako izvrstno zdravilo so volitve za našega župnika. Neki kmet je sklenil preskrbeti si gosja pajca, ter ga prositi za valjenje gosi, ker tisti kmet silčno gosi sedaj še nima, a sedaj, ko so volitve župnika že na noge spravile, ne bo s tem nič.

Kako veren je naš župnik, kaže to, da je rekel baje Blažu Tuhtarju (mečnarju), da se ne bo nikdar odkril pred sv. raspelom, ki vidi na kodi omenjenega. Kako naš župnik strankam račune polaga naj dokaže sledete: Neka ženska iz občine Svetina pri Celju, župnije Št. Rupert je prigovarjala radi previsokih stroškov, ki so ji narastli vsele smrti moža, a župnik se odreže: „Kaj pa tega ne veste, po kakšnem potu sem jaz k vašemu možu na spovediti morali?“ Iz tega sledi, da pride v njegov račun marsikaj, za kar bi se na pristojnem mestu težko razgovarjal. Župnik Mojžišek je tudi poštar c. kr. poštne nabiralnice, Kot tak pa napada posebno naročnike „Štajerca“. Ali je to dovoljeno? Na ročniki „Štajerca“ niso voljni vedno njegovo zbadanje poslušati. Tudi reklamirati moramo „Štajerca“ nekoliko prevečrakt. Kje tič temu vzrok?

Iz ptujske sklice. — Sliši se, da vera peša. Ja, resnica je; pa kdo je to zakrivil? Lahko in rečiščno se odgovori, da ni ljudstvo, kojemu se to predstavlja, ampak le nekteri (ne rečem vsi) blagoslovjeni gospodje! Oj, da bi se vsi, kakor nekateri, res vse časti vredni gospodje, strogo svojega Bogu priseljenega in svetega posla držali, bi se gotovo tudi ljudstvo po njih vsgledih ravzano in njih tudi vestno spoštovalo. Pa žali Bog, če je nekateremu g. duhovniku vsa druga reč več, kakor njegov posel. Koliko je nekateremu duhovniku za cerkvena opravila in službo božjo mar, se je videlo pri sv. Urbanskem kaplangu, koji je večernico ali popoldansko sinžo božjo opustil, samo da je zamogel s svojo bando iti k Colinarju, pri katerem je imela narodna stranka najeti prostor za volilni shod. Kako se je ta s svojo bando obnašal, se je že naznanilo. Malo da ni prišlo do krvavega pretepa. To vam je bila večernica! Kakšni so bili njegovi ministranti vmes, kakor znani Bombeli, desternički kurjaž, Vranski kolovrat i. t. d. Tukaj veljajo besede, da „škom hodiš, takšen si!“ Potem v nedeljo, ko je bil v Ptuj volilni shod klerikalne stranke, je opustil kaplan svojo navadno pozno av. božjo službo in jo rano opravil in takoj v Ptuj počival, čen kar so farani zelo godrnjali; slišati je bilo: „če že gospod kaplan sami na cerkveno opravilo tako slabo držijo in pajda opravijo, kaj pa te mi hočemo, — lahko je vera v nevarnosti; ali smo tega mi krivi?“ Dalje je pri vsaki pridigi, posebno pa ko nam je pastirski list iz pričnice bral, več kot polovico sam pridig, kakor in kogar bi morali voliti, samo le krščanske in krščanske možake, ker je vera, zakon, ťola in še Bog ve kaj vse v nevarnosti, in da, ako ne bodemo krščansko volili, se nam zna tako goditi, kakor se godi na Francoskem. Ljudstvo se mu je že posmehovalo in zakaj bi se tudi ne bi, kjer je pridakovalo le božjo ne pa samo politično besedo. — Ves das je letal po fari in ljudi prigovarjal, koga naj volijo in tudi družnike bralnega in Marijinega društva in še celo na dan vohtve. Ali je to katoliških duhovnika posel? — Reklo je da je krščanske možake voliti. Vprasati se pa mora: ali je g. Ploj krščanski možak? (kakor se v časnikih čez njega citata.) On, ki je od svoje soprote ločen in tudi zaradi grešnega postavnega preloma v sodniški preskrasi? Ta, ki modak je krščanski? Tega so nam slabonazni, prisiljeni voliči za poslanca izvolili. Ta bode še vero, posebno pa takov prigovarjal. Kdor je tedaj volilice z latmi nakrmil — „Štajerc“ ali duhovniki? Ali imamo sedaj „krščanskega možaka?“ Potem še si latje mislimo in trdimo, da je vera res v nevarnosti, ker nas duhovniki še edinstvo za norce imajo, ali pa so sami noco, kjer laži govorijo! Zatorej pa vsem, ki so nepremišljeno na linianice sedli, naj bode sv. binkoštni praznik za razsvetljenje pameti! Sv. urbanskem kaplangu pa, „velika medalja od brezovskega končarja“ za njegov trud.

Iz Šremelj. Tudi pri nas se je vrnil volilni boj, pa pod pritiskom klerikalne stranke ni bilo pridakovati povoljjava nepla. Porodam tudi, da me je v naši cerkvi naš velezaščitni agitator klerikalno-dohravščki stranke mednar Tučne občne krstil za liberalca. Nadalje nas je ta sremeljski „Felištejski Golat“ izrazil z besedami: zlaj se boste vam aromeljski liberalci v blage To sem spravil v javnost in ker on to tajti ga imenujem strabopetnega lažnica. Radi tega sem

bil 20. t. m. javno nasilno napaden od tega publoglavca, sicer bi se jaz za to zadevo s sodiščem pečal, ker pa krščanska zapoved zapoveduje sovražnikom odpuščati, mu za takrat odpustim tudi jaz. Torej Tinde, vidiš da se jaz s tako nevednim in snrovim človekom nočem nadalje pečati in ti radi trojih pirojenih slabosti odpuščam. Varnj se, pobobo postani ter prosi sv. Doha za dar — pameti, sicer ako se ne poboljšas, te bode

Kakor blisk z neba zadela

Prijateljeva strela . . .

Št. Iij pod Turjakom. Oj kaplana smo dobili tudi še ta-le nešramni popravki: V amisiu § 19. tisk. zak. zahteva podpisani, da sprejemete sledeni popravek z ozirom na Vašo opombo k mojemu popravku članka „Št. Iij pod Turjakom“ v št. 16. z dne 21. aprila 1907: 1. Ni res, da se vtika kaplan Luskar v politiko, ki ga prav nič ne briga, rez je, da storii le to, kar je kot dušni pastor dolžan storiti. 2. Ni res, da preganja poštene ljudi, rez je, da nikogar ne preganja. 3. Ni res, da spada sploh med tiste farje, ki se jim gre le za politično nadvlado, rez pa je, da ne spada med take, ki se jim gre za politično nadvlado. St. Iij pod Turjakom, dne 16. majnika 1907. — Iv. Luskar, kaplan.

O p o m b a. Prosimo, kaj naj pošten človek k tej nesramnosti reče? Vi, Luskar, vprite kolikor hočete; ali res je, da ste eden najnesramnejših politikujočih popov in da zaslužite za svojo lovosko slorabljenje postave par gorkih okoli ušes. Pa basta!

V Selah nad Borovljami (Koroške) (Štajerc pa Selski fajmošter!) Nekaj tednov je bila prisnica v Selski cerkvi v veliki nevarnosti. Govorili so že, da bi jo moral podpirati. „Štajerc“ je namreč zlezel Selskemu farju v glavo, morebiti tudi v želodček in v nozdice. Klical je vse oblasti na tem in na onem svetu da bi zatirale Štajerca. Prosil je poslušalce, naj vržejo Štajerca na gnojnice ali ga pa naj zažigajo. Trdil je namreč, da bo prinesel ta list v Sele mnogo nešreće: Ljudje ne bovo več imeli nobenega žugna pri svojem delu, zastopnost med zakonski bo odjemala, kmetje ne bodo več imeli poslov in vera bo pesala. Pri teh pridigah si farček ni samo pomagal z jezikom, ampak tudi z rokami in nogami. Hudomušni jeziki cejo „marnujujo“ da je malo migal s svojimi uhlji. Gospodine hravški! Vi se jesite nad Štajercem. Sovražite ga do dna svoje farisejske duše. Hočemo vam nekoliko razlagati, kako stoji cela stvar. Enkrat je bil deček, ki je uganjal različne lumperjice. Skrivoma vzame dva groša in si kupi cakrke. Drugokrat stegne svoje dolge kremlje po celi kroni. Tretjikrat vzame še več in si kupi razne igrače. Ta dolgokulin je imel dva tovarša. Prvi je vedel za vse te lumperjice, pa je molčal kakor kamen. Ko je pa drugi to zvedel, naznani vse očetn. Oče so dečka strugo kaznavali. Minalo je nekaj let. Dečki so šli po svetu in kot modje se zopet najdejo v domači vasi. Povrzo je malo. Na to pravi prvi: „Kot otrok sem bil zanikrn in ti si mojo zaniknost podpiral s tem, da si k vsem mojim tatvinam molčal.“ Jaz sem postal od dne do dne bol predrzen. Ti pa — reče drugemu — si me rešil pogina. Oče so me strogo kaznavali in jaz sem postavil svojo rastvad. Ko bi me ne bil naznani očetn, gotovo bi sedaj sedeł tam, kjer dobivajo kvartir, menesa pa oblike zaseben!“ Res je, da Štajerc v času nekaj prinesel kar nekaterim duhovnikom ni posebno povolj. Sedaj pa vprašamo: kdo je krič tega, duhovniki ali Štajerc? Ko bi se duhovniki ne dovolili v raznih sladnjah takih kosmatih rešij, tudi Štajerc jih ne bi tako kritkal. Saj to list tudi priznava pravilno delovanje duhovnikov! In če se Štajerc včasih na zadnje noge postavi, kdo pa je krič temu? Ta in oni duhovniki, ki dare svoje ove do zadnjega belica, ali ki vkljub svojemu duhovniškemu poklicu črca planksko skodi! Štajerc pa to včas razkrije. Vi bi morali biti Štajercu šele hvalejni, če on tega ali onega duhovnika na ta način tako daleč spravi, da začne o sebi razmisljavat in se poboljšat, če njegova vest še ni preved seksta. Če pa Vi ne želite, da se poča Štajerc z Vašo počegnano osebo, tedaj pustite tudi Vi Štajercu pri miru in oskrbite svoj lepi poklic, tako kakor se spodobi pravemu duhovniku, ne pa tako, kakor pastir, ki ima

svojo čredo samo zato, da ji vzame volno, mese in kri!

Iz Črešnjevca. Naš župnik Janez Sašnik včasih kar besni. Menda je to strah pred nasledki nepostavnega postopanja ob volitvah. Ali pa je župnik že čul mogočni glas od c. k. na mestnije, da se bode moral omakniti z Miciko iz Črešnjevca. Vse to mu spravlja žolc v kipenje. Na binkoštni praznici mu je prinesel neki duh (pa gotovo ne sveti) porcijsko surorot. Udribal je zlasti pri večernicah po naprednih farah, češ da so ti „napredni“ pri dolgovih v šparkasih itd. Prav surovo se je izrazil, da bode nekega tako hudo prijel in vrzel, da bode zobe za plotom pobiral. Oti surovi kranjski „hauskneht“, misli, da bodes zopet pridel bitati farane, kakor si jih že doši pretepaval, kakor si trpinčil celo lastno staro mater do krv zaredi neke babure! Povejte, ako upate, da to ni res, blagi g. župnik, potem imamo pripravljenega še več! Res je da imajo tudi naprednjaki dolgove, gotovo pa tudi klerikalci. Bog pomagaj, ali vsakdo ne more naberatiči za oltarje in cerkveno malarijo velike avote po fari, potem pa ta denar porabit, da nikdo ne ve kako in kam. Tudi nima vsakdo prilike, poprabi „Ursininh“ denarjev in šparkase, da izginejo kakor kafra. Počakajte, župnik, o vsem tem se še pomenimo! Morda boste i vi v šparkaso dolžni?! Gospod, za poduk ljudstva imate vendar dovolj lepega, primernega materialja v sv. evangeliju in v bukvah Kristove življenja, — ni vam treba torej kvatisi v cerkvi bedastih neumnosti v vrhu preganjenja faranov in na škodo sveti veri. In ako vi trdite, da mi naprednjaki zanidujemo duhovnike, potem je to neumna stará fraza. Znano je, da ravno naprednjaki spoštujejo in častijo prave miroljubne krščanske duhovnike. Da se pa tuamtuk pokrtači kak hišavski farizej, ki jega grešno truplo ni vredno, da je pokrito z duhovniško obliko in ki dela sramoto celemu stanu na škodo veri, — mora vsakdo priznati, da je to pravčna stvar. Torej, pomiriti se, surovosti vas ne rešijo!

* * *

Št. Lipš pri Ženiku. Dragi „Štajerc“! Veliko sem že čital v Trojem listu pod tem zaglavjem in zelo me je zanimalo, ker seu Šentlipšan in rad vidim, da izve svet tudi nekaj o nas. In zdaj mi je prisko v misel: Kaj, ko bi tudi jaz enkrat poenkral svojo srce in pisal v vaš list! Hočem malo pisati o mojem „Hörrohr“, ki ga imam že jako dolgo in ki mi telo ustredje, me sprejme na vseh potih jako zvesto. Urejen je ta „Hörrohr“ tako izvrstno, fino in natanko, da slišim iz svoje samotarje na daled in široko vse, kar ljudje govorijo, naj si to še tako taho šepčajo na uho. Pred kratkim sem zopet enkrat sedeł pred svojim bregom, kajti bi je golej dan. Vidim tam v dolu stari dva modra, ki sta morala imeti jako pomisljiv govor, ker mahala sta z rokami semtretja. Radoveden, kakor sem, nastavim svoj rog na uho in slišim sledeci govor: „Ali že veš, naš Lojzej jo je počival dñe gore v Koprivno? Celo poletje bo ostal tam v letovišču. „Oh, oh“, zavrne drugi, „kaj le mora biti, da nas pusti Lojzej, nas in zavberne ideklje in teater in Kovac in Kunca in bog ve, kaj še vas?“ „Ja, ljubi moj“, reče prvi nadalje, „to ti je čudna stvar. Čudim se, da sam še nisi nič zapasil. Ako mi obljubiš, da obdržis to za se, bom ti pa čisto tihoma povedal, kaj se tiče te stvari“. „I seveda, seveda, rad bom molčal, da le zvem.“ „No, pa poslušaj! (Ubogi pač ni vedel, da gre vse tudi skoz moj „Hörrohr“.) Glej, našem Lojzeju je zrastel nos, odkar so bile izpisane državosnorabe volitive, petkrat tako dolg, kakor bi imel biti po naravni. Govori se, da je dobil dolge nosove valed neumnih reklamacij; hotel je celo izbrisane imeti take ljudi, ki sploh niso bili zapisani v volilnem imeniku. To pač preseže že vse. In tak dolg nos nositi, pač ni prijetno, kajti povsod je ta spaka na poti. Najbolj ga je jisol doši nos na poti k volitvi. Pot pelje po gozdnu in je precej osek. Ko se je tam obratal Lojzej, da bi včasih mastral in prešel svoje ovcice, ki jih je gnal na volitve, brcnil je marsikdaj ob kako vejo, kar ga je hudobolelo, saj veš, da je nos zelo rahlofen ud. Se hujsi se mu je godilo na vrnitvi,

kajti po izidu volitve v naši občini je nos postal še dajši. Sklenil je toraj, se nosa iznebiti, in ga dal odresati pri nekem krunštnem dohtarju v Celovcu. To ti je bila huda operacija; pa rajši enkrat huda bolečina, kakor leto in dan dolg nos nositi, si je mislil Lojzej, in šlo je. Zdaj pa mora imeti nos zavezanega in zato je šel v Koprijev, kjer ga manj poznajo in ne vedo prigodbico o nosu. Tudi se bo tam izpodrl po hudem trudu, ki ga je imel radi agitacije, ker noč in dan biti na podplatih, ne zamore vsakdr, a volitve so tega vredne in o letovišču na Kopriji se bode že oddahnili in spet okreval. Če pride jeseni spet krepak in zmročen, da bo mogeligrati v gledališču igro „Die kurierte Nase“.

Novice.

Somisilenjeni! Prosimo vas, da nam takoj naznamete vse sleparje vplivanja, goljutje naših nasprotnikov pri zadnji volitvi. Popisati treba natanko vsak slučaj in name naznameti tudi vse pride. Doslej smo že celo vrsta slučajev središču izročili. Torej pišite nam vse!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Ornig — luteranec? Res, vsak človek, ki ima le iskrivo poštenje, se mora sramotiti ne-sramnih lažij v pravški časopisu. Koliko in kako grdo se je lagalo med volitvijo o naših kandidatih, zlasti o g. Ornigu. Človeku se mora studiti umazani boj s takimi nasprotniki. Najprvo so lagali pravški listi, da je delal Ornig velikanke dolgove okraju. Ko se jim je to laž dokazalo, ko je ljudstvo videlo, da je Ornig poplačal pravške dolgove in povzdignil okraj, — prifeli so pravški bujekati, da je nemčur. In ko se ljudstvo tudi na ta lin ni hotelo vsesti, prideli so pravški kričati, da je Ornig brezverec in — luteranec. To je res že vrhunec podlosti. Ornig se sicer ne baba s svojo pobodošnostjo kakor klerikalne tercijalne močkega in ženskega spola. Ali gotovo je to-le, Ornigovo krščanstvo je vaj toliko vredno, kakor vsa laž-pobožnost politikujočih duhovnikov! Ornig je za cerkev že ved storil nego vse pisaci farskih listov s kaplanom Korosecem vred! Ornig opravila svojo dolžnost kot katolički desetkar boljše kakor oni duhovniki, ki omadežeju bogji hram! In zato se naš Ornig le smeje, kadar ga panjejo klerikalci za „luteranec“. Pravški duhovni se pa ne smijo ponosati s svojim „krščanstvom“; oni so le na jesiku katoličan: v žep pa so judje, pri babah pa turki... Toliko kot odgovor na neumno laž!

V Zubukovci pri Ptaju so imeli pač čudno volitve. Volilna komisija je namreč pozabila, da imamo na Avstrijskem volilno tajnost. Ko je volilec prinesel listek, vtaknilo so dlan komisiji avoy modri nos v njega. Ko je neki volilni prišel in vprašal, koga naj voli, vzel je dlan komisije listek iz urne in mu ga dal prepisati. Take lumperjice so se godile pri nas. In radovljeno smo, kaj bode sodnina reška!

Zupnik Šinko v sv. Lovrencu seveda tudi ne ame izostati, kadar divja vas politikujede duhovščina. Raz pridrige pesje ta čedni duhovnik vse naprednjake na grdi nadin in jih goni ter pedi in cerkev. Lep „namestek božji“, ki podi možje iz cerkev, kaj?

Kaplan Melhior Zorko, znani po lovorkah, ki jih je žel koton „konsumir“ in po raznih kazinah, ki jih je dobil zaradi svojega dolgega jesika, — ta kaplan Zorko prosi zopet, da ga primemmo za učesa. Naj mu boste ustreljeno! Poroda se nam, da je kaplan pred kratkim 10 letnega otroka prav nevsemljeno pretepel, tako da je bil deček po truplu črn in da je ved din hude bolezni trpel. Zorko bi tel zaradi te svoje surrosti gotovo v luknjo, ko bi se mati ne bala, nazoniti kutarskega pretepala. Oposarjamno ordnulstvo, da stor svojo dolžnost in preide zadevo. To je eno! Da je Zorko našinjenega značaja, to je znano od tistega časa, ko je bil kaznovan, ker je najel in podplačal nekega pijača, da bi ta pretepel nekega naprednjaka... Zdaj, ko je volitev končana, izliva to malopridno farče svoj strupeni zold čes napredne farane. Jen ga menda, da naši somisilenjeni niso hoteli pititi tiste pijače, ki jo je kupilan pred volitvijo svojim podrečnim podrepnikom plačeval. Tudi o tej pijači se bode

še gorovilo in to na drugem mestu. Raz prižnica se zdaj do Zorketa ne čuje dražega nego psovke čez „brezverce“ itd. Seveda pijejo ta fant, ki je še potreben materine palice, tudi našega Orniga. No, g. Ornig si pač misli, kakšen glas ne gre v nebesa... Kaplan, poboljšaj se!

Cirkveniški župnik se je zopet enkrat zaradi svoje euroosti hudo opkel. Poročali smo svoj čas, da je moč prav čudno z licitacijo cerkvenih klopi nastopal. Čisto ednostavno povedano: že prodane cerkvene klopi je zopet prodajal! V svoji hudočnosti je pred kratkim še neko poštene posestnice sunil v hrbet. Ker pa danes ne živimo več v času, ko so farji kmete pretepavali, zato je šla posestnica tožiti. In sodnija je župniku clesa navila. Ko bi žena ne imela več krščanstva v svojem kmetstvu arcti kakor župnik v svoji gospoški duši, ko bi mu žena velikodusno ne odpustila, romal bi fajmošter v luknjo. Ali žena je župniku odpustila. Tako jo je moral župnik prositi za odpuščanje in bode moral plačati vse troške. Vidiš fajmošter, tako se godi črnomučenjem, ki hujskajo! Prav ti je!

V občini Lahonec se je prebrnila pri volitvi volilna tajnost. Eno karak! V volilni komisiji je sedel klerikalec Jos. Antolič. Ko je prisel neki Ivan Magdič voliti, odprije je Antolič volilni listek. Potem je rekjal: „Kaj Ornig si voli? Ornig je luteranec, ni kristjan; mi ti bodo med že pokazali, vam moramo Ploje voliti!“ ... Pri volitvah na Ruskem kaj tacega ni mogoče. V tem dejanski tisti trojna lumperija. Prvi je Antolič kršil volilno tajnost in spada zato v zapor; drugič je pretil in spada zopet v luknjo, tretji pa obrekoval g. Orniga in spada zato še enkrat v ječo. In skrbeli bodemo, da pride tudi v ječo. Kajti s takimi ljudmi ne moremo drageč postopati. Tožba je še vložena!

Zupniški urad v sv. Bolfengu pri Središču nam je poslal „popravek“, katerega smo vrgli v koč, ker se ne pustimo od politikujočih farjev za norca imeti. Ako primemo kakšnega nič-vrednega duhovnika za učesa, potem je takoj „popravek“ tu in da bi ne mogli napraviti primerno opombe, zato pošilja „zupniški urad“ take popravke. Mi z župniškim uradom v sv. Bolfengu nimamo prav nič opraviti; opraviti imamo le z župnikom Zadravcem kot osebo. Sestra pa: Zadravec, tožite nas in pred sodnijo vam dokazemo, da smo picali resenco in da imate še premalo molgan, da bi nas z vašimi bedastimi latinsvimi „popravki“ škanirali. Torej, do svedenja pred sodnijo!

V Zahavcu je občinski pisar Janežekovič agitiral na vse pretege za iminjava Zadravca. Ko bi to v svojem prostem času storil, bi manikdo tega ne zameril. Ali pisar je delal to v službi, ko je volilne listke raznalegal. To je prekorodenje uradne oblasti, to je nepostorno in poskrbeli bodočem, da ne zraste Janežekovičev dnevnik v nečemer!

Zmaga naprednjakov. Pri občinskih volitvah v Pečku pri Poljčanah so zmagali naprednjaki. Med pravškimi bujekafji se je posebno odlikoval župnik Členek, katerega naši čitatelji itak že dobro poznajo. Živje naprednjaki!

Občina Kolberg pri Zg. Pulaski leži na Avstrijskem. Vendar pa sene tamozni občinski predstojnik postava preizstvari in v blatu teptati. Da načinimo, s kakimi gredimi sredstvi so klerikalci zmagali, nadj bode sledijo povedano: Občinski predstojnik Koren ni pustil voliti nobenih zastopnikov občinskega sveta v volilno komisijo. Sploh ni bilo v Kolbergu nobene volilne komisije. Prisla sta ob pol 8. uri znutraj občinski predstojnik Koren in njegov mladoletni sin in — „voliter“ se je prisel pred to čudno komisijo! Naprej bodi povedano, da je Koren že prej sam volilne listke izpolnjeval z imenom Pušeka. Ob pol 8. uri, torej pred določeno uro je prisel, „voliti“ najprej neka mladoletna deklina(!!). Koren je seveda listek vzel! Postava sicer pravi, da mora vsakdo obenob voliti, da ženske nimajo volilne pravice, da se volitev ne sme pričeti pred določeno uro, — ali kaj briga Korena postava! Naravno, da je volitev potem tudi končala s „sijajno zmago“ za klerikalce. Za Krešniku je bilo oddauših 19 glasov, kar lahko sodniško dokazemo. Koren pa jih je našel le 12. Kje so ostali drugi glasovi? Koren je postal seveda tudi vse akte na glavarstvo. Vprašanje je zdaj: ali so bili ti akti

in zapisanik podpisani od komisije, katere pa ni bilo? Ali pa je postal Koren vse nepodpisano glavarstvo? Mogode je v prvem slučaju, da so se podpisi ponaredili. Končno naj še omenimo, da ni hotel Koren izid volitve razglasiti; šele čez par dni so volilci izid izvedeli in to iz časniki. Vse to dokaze, da je Koren ali človek, ki spada v norisnico, ali pa nezarmni postavljomec, ki spada v ječo. Napravili smo seveda kazensko naznailo. Tako so „zmagali“ klerikalci!

Sejmi na Stajerskem. Dne 25. maja Fischbach (živinski), Ormanž (živinski in letni), Svetina v okraju Celje (letni in živ.), Vintanje (letni in živ.), Leutsch (l. in ž.), Feldtach (l. in ž.), Jarenina v okraju Maribor, Slivnica v okraju Maribor, sv. Urban pri Ptaju (živ.). Rogatec (letni in živ.), sv. Fileje v okraju Kožje, Brežice (živinski), Lipnica, Lang (let. in živ.). — Dne 26. maja: Trofaič, sv. Trojica v Slov. Gor. — Dne 27. maja: Trofaič (let. in živ.), Veliki sv. Florijan (let. in živ.), Sv. Jurij na j. žel. (let. in živ.) — Dne 28. maja: Ormanž (živinski), Radgona (let. in živ.). — Dne 29. maja: Ptuj (živinski), Imeno, Breg pri Ptaju (živinski). — Dne 30. maja: Obdah (živ.).

Zlata poroka. 26. t. praznjujeta v farni cerkvi v Sv. Vidu pri Ptaju zakoneta Toplak iz Pobrežja svojo zlato poroko. G. Toplak je bil nad 30 let občinski svetovalec in je vrli, obča sploščani naprednjak. Želimmo mu obilo srča in klidemo osiveljima zakonskima: Na mnogo let!

Priješnjega poslanca g. Westiana je imenoval občinski svet častnim občinom mesta Maribor. Westian je v kratki dobi svojega poslanstva s pridnim in pametnim delom veliko koristnega storil. Zdaj so zmagali socialisti nad njim, to pa edino s pomočjo pravških slovenskih glasov. Tadi mi smo se opotovano obrnili do g. Westiana in vedno nam je ustregel. Čast vremenu možu!

Povodenj. Valed deževja v zadnjih tednih je stopila Mura iz obreja in napravila velikanško skodo. Več mostov se je podrl. Tadi Savinja je stopila iz obreja; pri Tebarjih, Storeh in sv. Juriju je prisla do proge južna řeznice.

Raz cerkvenega stalpa je padel 18. t. m. v Oberburgu klepar Jos. Bachl. Bil je takoj mrtev. 21. t. je padel iz ložje učenec klerarskega mojstra g. Schuster v Ptaju in se težko poskodoval.

Mestna hranilnica v Ptaju je imela lani 27.745 K čistega dobička (leta 1905 pa le 16.089 K). Rezervni sklad je imel 5.332 K dobička. Hranilni vlogi so znakale lani 6 milijonov in 290.000 K. Denarni promet je presegel 33 milijonov.

Vinogradniška zadruga v Ptaju je imela 21. t. m. svoj letni zbor. Upravno leto je bilo prav izborni in dlan zadruge so lahko zadovoljni z lepimi uspehi. Sklenilo se je, povečati kleti in priporočalo tudi, dosidati zadržno hišo. Nadeljnik je bil izvoljen g. Steundte, podnačelnikom g. Ornig, v vodstvo pa še g. Kravagna.

Iz Koroškega.

Pri ožji volitvi med naprednjakom g. Nagelom in klerikalcem Ellersdorfer je zmagal prvi. Nagel je dobil 2505 glasov, Ellersdorfer pa 1858. Živeli naprednjaki!

Žrtve „Mira“ iz Velikovca se nam poroča: V „Mira“ razširjene laži so zahtevalo pred takojšnji sodnji svojo prvo žrtvo. Nekaj Ana Pirouta je ponavljala javno nezarmno obrekovanje o g. Nagelje, ki ga je nazival „S-mic“. Zagovarjata se ni mogla zapeljana ženska z drugim, nego da je to vendar v „Mira“ stalo. Ker je tako trdno verovala na „Mirove“ lumperje, je bila obsojena na 14 dni zapora odnosno 100 K globe. Razajaran je zaklicala po sodbi: „Ja zakaj pa pisarji ti prokleti farji take reči, ako niso resnicne?... Ja, ženska, zato, ker hočeo farji pridobiti zopet nadlido v državi in ker Nagel je poslane, ki bi jih v ta namea pomagal; ker Nagel dobro ve, zakaj letajo farji noč in dan okoli, zato ga soračijo in obrekajo. Poštenih poslanec ne potrebujejo črnuhi, zato so proti g. Nagelu! 14 dni zapora je dobila vloga ženska. Koliko zaslujijo pač oni temni črnomučeni, ki so spravili to nezarmno obrekovanje na dan? Ti so pravi kriči! Koliko zaslujijo ti faloti? No, ti so brihtui. G. Nagel je

je imenoval urednika „Mirovega“ lopova in falota in ta ga ni šel tožiti. Črnuhi se znsjo skrivati, vboge klerikalne ovice pa romajo v jedo, ker verujejo tem lažnikom. Res, vera je v nevarnosti zaradi slabe, ničvredne duhovščine!

Iz podjunske doline se nam piše: Kdo prečita klerikalne časnike, na pr. prvaško-klerikalni „Mir“, bere da so sijajno zmagali v volilnem okraju Borovlje-Dobrlava-Kapla-Piberk „zavedni“ korotki Slovensci. No, mi ki poznamo razmere v tem okraju, zlasti v sodniškem okraju Piberk, v katerem stoji izobraženost ljudstva vselel prvaškega hujšanja in sovraštva proti žalostu na najnižji stopnji, pač vemo, da so zmagali pri volitvi le farji, le prižnike in spovednice, misijoni in grozne laži češ niso stranki in našega kandidata. Brali so maše v namen dobrega izida volitev, izstavljalji Najavetejo, pridigali le o volitvah. Razširjali so tudi laž: Ako volite Seifritza, se bodo zapre v 14 dneh vse cerkev! Leteli so črnoenknežni noči in dan okrog, nadlegovali volilce, pobirali so celo glasovnice in jih proti volji volilcev izpolnili. Grozili so ljudem tudi, češ, ako volijo Seifritza, bodo prokleti. In to se imenuje „prostost volitvah“. Naši ljudje pa so žalibog tako bojasljivi, da si ne upajajo se zoperstaviti takemu nasilstvu. Misijo, far je bog sam in kar on reče, je resnica, čeravno bi bil prepričan, da je laž. Ljudje tudi nimajo toliko poguma, da bi vrgli nasiljenje pred vrata ali pa jih naznaniči sodniji, kjer bi bili gotovo kaznovani. Kdaj bode napoldi dan svobode, kdaj bodo otrešli korotki Slovenski klerikalni jarem? Zdaj so si ga denili po svoji „slavnici“ zmagi sami na tilnik in prvaško-farska gospoda bo že gledala, da se bode jarem prav močno navezali, da se ga ne izabrije ved tako lahko. Zato oganjajo proti našemu listu „Stajercu“ tako strastno gonjo, ker veda, če se razširi last tudi v zdaj najtemnejših krajib, potem je njih nadvlada razdrobljena. Zdaj berejo edino-le lažnjivo „S-mir“ in so popolnoma enostransko podučeni. Njih otroci bodo jih nekdaj preklinali, ker so se podvrgli prvaškemu nasilstvu in treba ho budega boja, predno se zoper svobodijo. Sicer pa našto potolazi, da so črno volili le v onih občinah, kamor še ni posvetil lot prostega mlajšenja. V naših pokrajinh pa smo imeli veselje opazovati, da so brez vege valjenja toraj prostovoljno ravno najboljši posestniki, obrtniki in skorci vsi razvedreni delavci volili na naši strani, ljudi katerim se gre za gospodarski napredek, za prost in čistost, ne pa za dvojčinske ali celo enejezne slovenske pečate in napisne na kolidovskih strančkah. Na črni strani pa so stali ubogi v duhu, analfabeti, ki so jih vodili farji, ljudje, ki nimajo lastne vojle. Že pri odajenju glasov si jih na običaj poznavali. Na naši strani veder oči in prost pogled, na oni pa ali potužnjanci ali pa grda predstavniki. Siliši smo tudi streljati v našem okraju. Pač žalostno, če si človek sam strejla negrobnico! Ne, korotki Slovenski Vam 14 maja ni napoldi dan svobode, temveč kopali ste s svojimi glasovi za Grafenauerja jamo vaši svobodi, svobodi vaših nedolžnih otrok, pokopali ste srečno bodočnost, kajti klerikalizem, kateremu ste dali v roko šešul, je najhujše zlo ljudstvu!

Volilna sleparija je bila seveda tudi korotki klerikalcem dobro sredstvo; klerikci bi rabili tudi strup in revolver, samo da bi njih poslanici zmagali. Saj dr. Brejc in Grafenauer sta kazala kmetom že svoj revolver. Iz Lipa pri Verbi se pa poroča o navadni volilni slepariji. Tamošnji provizor je napisal nekemu volilcu proti njegovi volji črnega kandidata. Sodnija ima že sleparijo v roki.

Slepjarje in merilice“ imenuje farški „S-mir“ poštene napredne kmete. Zakaj? Zato ker jih je že veliko takih, ki se ne pustijo ved farbatih od Grafenauera in Brejcjev. No, kmetje si bodo te nearamne psovke zapomnili in morda pride še čas, ko bodo Korotki te zgnane križeče s mokro cujno v Ljubljano pognali.

Klerikalni dnevnik v Celovcu je stal te dni predsednikem. Ta list, ki laže v nemščini tako kakov „Mir“ v slovenščini, dal je s svojim obrekovanjem ved oseb. Le-ti so ga za učesa pred sodnijo potegnili in odgovorni urednik klerikalnega lista je bil obsojen na 100 K globe.

Pojar. Iz Wolfsberga se poroča: 14. maja je pogorelo poslopje nekoga kmeta v Vorderger-

mitchu; zgoreli so tudi 1 konj, 1 krava, 1 koza in prasiči. Vačani so bili pri volitvi.

Ustrelli se je 16. maja pekovski pomočnik Franc Pisnik v Wolfsbergu. Vzrok samomora je neskončen. — Na binkoštni pondeljak pa so našli krojča Tribelnika v Celovcu mrtvega v postelji. Imel je dve rani od revolverja v glavi. Stvar je precej čudna, zlasti ker je sodnija Tribelnikovo ženo zaprla.

Gospodarske.

Kako je ravnati z mladim zadnjim drevjem. Le malokteri gospodar uvidi, da je včinoma le napadno in sploh slabo ravnanje v prvih letih po saditvi krivo, da mlada drevesca slabovsapevajo ter da poaneje ne rode tako, kakor bi se želeli. Največje napake se seveda vrše koj pri saditvi, in sicer s tem, da se nežna drevesca sede v slabo, mogoče popolnoma izmolčeno celino ali pregloboko. In če so bile korenine presušene in se ob saditvi nič ne zalije, čeprav je zemlja, ki se okoli korenine nameče, vlažna, se tako drevesca navadno posuša, čeprav prično lepo gnati.

To prvo življensko moč dobijo na novo vajenje drevesca in svojih, v deblu in vejah nabajajočih se rezervnih snovi, a ko te pojde, ko jih novo nastan poganjki izčrpajo se drevo na gloma posudi. Le če obenem prinoši tudi koreninice delovati, če morejo skrati hrano vase, potem se drevo primereno naprej razvija. Veselko naj se drevesca koj pri saditvi nekoliko zalijejo, da se vede mokra zemlja med vse korenine. Nestrupno pa čaka vsak pravega sadu od dreves, in če mu to slučajno v drugem ali celo v tretjem letu po saditvi ne zarodi, že pride drevesce v nemilost, in nihče se več zanj ne briga. Iglej! ravno nerodovitnost dreveca v prvih letih jako okrepi — seveda še ima vse potrebne pogoje za krepak razej — in rodni posnje mnogo več in lepšega sadja. Zato naj se pri mladih drevesah prvi dve ali tri leta vedno cestov odstrani ter naj se posti le pri močnejših drevesnih nekaj cvetov, da se vidi sad. Naspravno se pa pripeti, da nekatera drevesa nodejo nastaviti niz sadu ter prav močno olganjajo in nastavljeno sad, namenito da bi se lepo razvijajo, sostane v razvoju in naposred zgodaj odpade. So sicer take vrste, ki le trčko sad nastavijo, a največkrat je pri takih drevesnih kriva premeno gnajno zemlja. V takem slučaju se ponosha, da se drevo meseca maja podolgov naredi, in sicer na deblo in na vejh, t. j. da se preteže kota podolgov do leha. Stem ignibri drevo precej soka, se bolj debeli ter šibkeje poganja, valed česar naslednjeno leto bolj zarodi. Isto se doseže, da se takemu drevesu presekajo koudne korenine v širini krone, torej v oddaljenosti približno 1—1½ m od debla, kar je odvisno o velikosti krone. Posbeno potrebno in priporočljivo je, da se mlada drevesa koj po saditvi zavarujejo proti raznim poškodbam. Vsako novozneno drevo mora dobiti nočan, trdno v zemljo tik drevesa zebit kol, ki pa naj ne sega čez krno. Nanj se drevo dobro pritradi s slamo potem, ko se je zemlja že vreda, t. j. čez 2—3 tedne; do tedaj pa mal bo drevesce le na rahlo privesen. Protiv zivini, zlasti pa proti zajmu, je taka drevesca z več količki, s trnjem ali s žico ogradič, da jih ne oglijajo, odnosno ogledajo. Proti zajmu se sicer napoveduje aplošen boj, a drugo vprašanje, če se bodo dali zakonodajni činitelji pridobiti za to velevažno postavo.

F. G. o m b a č.

Vinogradniki, škropite trsje! Valed izredno gorkega vremena v zadnjih dneh prišlo so se razvijati trte, v kolikor jih ni poškodovalo zimski mrz. Nagoni trjeva so tak, da bi se jih niti ne pričakovale. Vkljub temu, da zdaj ni nepošredne nevarnosti, da se nalezijo slabci, zeleni nagoni porosopore, je vendar po zadnjem deževju toliko mokrotre prislo, da pride lahko ta bolezni. Z oxiron na veliko škodo lanskega leta, opozarjam torej naše vinogradnike, naj škropijo že zdaj in kolikor mogoče hitro. Prvo škropanje je najbolj važno, ker obolijo mladi nagoni, histje veliko preje, kakor pozneje, ko je starejša in vse že močnejše. Ker pa rastezdaj vse hitro, je potrebno, da se varuje vse in da se izvrši drugo škropanje kmalu, to je najbolje v kakih 10 dneh. Poškropimo treba vse (Blätter, Triebe, Gescheine). Ako ostane vreme kot doslej, potaka se lahko z drugimi škropiljenjem

14 dni. Ako pa pride dež, naj se čimpreje škropi. Pozneje škropiljenje je ravnotako odvijand od vremena; vedno naj se škropi po 10 do 14 dnevnih. Ako prične deževati predno se škropiljenja tekočini posuši, treba je škropiljenje takoj po nehanju dežja ponoviti. Za škropiljenje takoj po nehanju dežja ponoviti. Za škropiljenje zadostuje 10% na tekočina, t. j. 1 kila bakrene vtriclo na 100 litrov vode in s primerno množino apna. Močnejše tekočine niso potrebne in naj se jih ne rabi, ker je vtriclo zdaj grozno drag. Slabejše listje se potiskuje pri 1. in 2. škropiljenju (zlasti pri Gutadel, Portugizer, Muškateler, Silvaner, ki imajo gladko listje); ali škoda ni tako velika, da bi smeli uporabiti škropiljenje. Rabi naj se separate, ki razpršijo tekočino kolikor mogoče. Škropi naj se, kadar so trte že daljše in privesane, vsako vrsto od dveh stranij, kajti le tako se vse poškropi. Vinogradniki, ne bojite se tega dela! Pustite vse drugo delo, kadar je čas za škropiljenje. Vsako drugo delo se lahko zavlec. Zamojeno škropiljenje pa vam prinese lahko največje škodo! Maribor, 16. maja 1907.

F. Zweifler.

Kedaj je treba zveplati? Grozdna plesnoba ali odium je gliva, ki se sriči po vnuči zelenega trtrega dela in poganja iz površja svoje sesalke v notranji del. Zato zamoremo zamorito grozdno plesnobo tudi potem, ko se je že pokazala. Vendar se ne priporoča čakati z zvepljanjem toliko časa, ker bi se glive v tem slučaju močno razmnožile. Zato je treba zveplati čim bolj rano spomladis. Z ranim zvepljanjem zamorimo lahko one kali, ki so presimile in s tem vinograd lahko popolnoma desinficiramo. Najboljje je zveplati v prvo, ko je poganja trta 4 do 5 listov, v drugo za 14 dni bolj pozno. Dvakratno zvepljanje navadno zadostuje spomladis. Le tam, kjer je bolesen navadno močna, treba je zveplati trikrat. Zveplati se mora ob jasnom, gorkem vremenu, pa ne v rosi. Najbolj začne zvepljanje po kakem dežju, ko so že trte osušile. V hudi vročini ni dobro zveplati, ker bi se s tem trte lahko oglaže. To velja posebno za vroči mesec julij.

Kako je treba zveplati? Pri prvem zvepljanju s atic in v zrcadli potrosimo nad vinogradniki navadno mnogo preveč zvepla po trtah. Vršnji je vse rumeno. Provelike množine zvepla pa ne koristijo, marved znajo se celo škoditi, osobito, če nastopi prevročne vreme. Zmernosti je treba tudi pri zvepljamo, gledati je na to, da pride na vsaki lističi nekoliko zveplene prahu, toda ne preveč. Če pade nekoliko zvepla po trtih, ne de nič, ker vpliva tudi to zvepli kolikor toliko proti grozdni bolezni. Za prvo zvepljanje je najboljše sito, ki pa ima ob lukajicah bombaže trakce, ki vsgledajo kot čopici. Med temi trakci se zveplje boljše razdrobi. Za drugo in tretje zvepljanje najboljše meh.

Predenica (las) je tako nadležen plevel na deteljskih. Predenica spada med tekočane zadejalke, ker se živi od soka drugih rastlin. Ko semo kali, oprime se kal navadno detelinjega stebelka ter se ovije okoli njega. Nato posene v steblo sesalke, s katerimi srka sok iz rastline. S tem vzame seveda detelji vso mod. Razun na detelji, raste predenica tudi na drugih rastlinah, zlasti na žepku. Najboljše se ubranimo predenico na ta način, da rabimo čisto deteljino seme, četudi je malo drajte. Če se je predenica pokazala, zatremo jo lahko na vednačinov. Najbolj priprist in najlažji način za predenico je ta, da poškropimo napadenia mesta z vodo v kateri smo raztoplili na enekto 15 do 20 kilov zelenine ali zeleni galici (vitrijola), ki se dobijo po ceni v mirodinah (drogerijah). Kedar škropimo, ne smemo z raztoplino preveč varčiti. Dobro je, da se tudi zemlja nekoliko premoci. Deteljo je seveda pred škropiljenjem gladko pokositi. Želesna galica spoji se s taninom, ki ga ima predenica mnogo in s tem se ta spomladis je treba posebno paziti, da se zadejalka ne razsirejo po deteljsku.

Ječmen mesto ovsra. Ječmen je težji in trbi od ovs in ga zato konji ne zobjajo tako radi. Treba ga je zato zdrobiti in namakati ali pa kuhati. Ječmen je sicer jako redilen, vendar tekoč prebaven. Zato je manjše vrednosti, nego ovs. Kdor daje konjem ječmen, primešati mora tudi drugo klajo.

Niti, ki jih rabimo na vratu za povezovanje rastlin, postanejo trpežne, če jih položimo za red ur in laneno olje ter jih pred uporabo posušimo.

Pepej nima dušika v sebi, vendar je dobro gojilo, ker ima v sebi fosforove kisaline (jelov les) in kalija (bukovina). Posebno detelje se opomorejo po pepeju. Pepej se trosi na sneg.

V kmetijski šoli na Grmu so s travniško bojano in gnojenjem (tudi z umetnimi gnojili) izboljšali najslabši travniki tako, da dobivajo od njih po dve dobrki koščki.

Kako rešimo konja iz ognja. Težko je ob početu spraviti konje iz hleva, če pred njimi seva ogrenjeni svit. Izkušnje kažejo, da se osedlani ali okomata konj da peljati brez težko iz ognja. Še lažje peljemo konja iz ognja, če mu ovijemo glavo z mokro vrečo ali odejo, da ne vidi svita.

Karbolinej za sadno drevje. Izkušen vrtnar poroča o tem v nemškem vrtnarstvu listu sledede: V jeseni 1905 videl sem delavca, ki je ravno na svojem vrtu masal s karbolinejem drevesa 4–5 osemletnih, visokodelbenih jablan in je bilo do vrha namazanih. Hudo mi je postal, ko vidim to početje in vprašam ga, ali hoče drevesa uničiti s takim ravnanjem. On odgovori, da dela le po priporočilu nekega lista, da poskuša. Jablane so imelo raka v prepiranju sem bil, da prihodnjega poletja ne bodo utakale, a priložil je drugače. Drevessa so rodile lepe nadzede in imelo do zadnjega lepo, temnozeleno listje. Preiskal sem tudi skorjo, bila je pač še rjava ali črna od karbolineja, a drugače. Kjer sem z nožem odstranil zgornjo skorjo, zapasil sem spodaj lepo, zeleno. Ta izkušnja je v meni zbušila zaupanje, da bom tudi sam na svojem drevju poskušal s karbolinejem.

Apno je poleg fosfora, kalija in dušika najvažnejša hrana za sadno drevo. Na apno bogatih drevesah so močna debla in zdrava. Apno pospešuje dozorevanje sadja; na apnenih tleh ne trpe drevesa toliko škode vled mrazu, kot na tleh, kjer primanjuje apna.

Če semena na vrtu ne vzkale, je mnogo-krat tega kriva trda zemljaka skorja, katera se napravi vsled polivanja ali dežja. Če našalnik pokrijeemo zemljo z žaganjem, šoto, z gulinim treslom ali podobnim, ve to prepreči ker te snovi semeno napravijo trajno rahlo in vlažno.

Lorečki za cvetice, ki so že rabljeni, naj se pred uporabo odčistno zemljo in maho, najbolje z ost o krtado. Nove lonce pred uporabo postavimo v vodo, de tega ne storimo se vlažna zemlja prime lonce, brani pristop zraka in korenine se ne morejo dobro razviti.

Smrad, ki vhaja izgrevati, vrutimo zemljo, z gipom, ali ujgom, ki varčavajo smrdljive pline vase in ohranijo gnoj.

20 krom na leta izgubi pri gnuju ene same doraže govedi, ktori pusti, da vaha iz gnuja in gnijenice dušik. Pri nas si pomagamo stem, da primesamo gnujo vsak dan nekaj gipsa. Dober je tudi kajnit. Tudi s zemljijo je dobro po njem natrositi.

Peskušnja s semenom. Naštejemo 100 zrn, zavijemo jih v mokro cujno in jih položimo v plitvo skledo, ktero postavim na gorek kraj (v topolak, na peč, ki ni prevrča). Skledo pokrijemo s stekleno šopo. Vsak dan pomočimo cujno v gorko vodo, semena pa pregledamo in odstranimo tista, ki že kale. V 3 do 14 dneh se labko prepričamo, koliko odstotkov semena je kalo.

Stari, s skorjo obdan koli so prava gnezda za rastlinske škodljivce, ki se naselijo v varnem zatišju pod skorjo. Kdor ima take kole na vrtu, naj se prepriča o tem in naj jim odloži skorjo in je sedge, ali pa naj kole same odstrani z vrtu.

Svarilo! Ker sem slišal od več strani grdo obrejanje moje osebe, svarilim tsm potom vsekogar, naj se ne drzne, trositi med ljudi žaljive besede o moi osebi; ker bi bil prisilen, brez izjemne vsakega izročiti sodniji in si na ta način dobiti pravice. Posebno pa svarim nasega g. Zupnika, naj moje osebe ne vlači v govor med ljudi, kajti drugače porabim tudi proti njemu postavo in naznam svetu ter sodnji, kako nastopa gospod župnik z ljudstvom zlasti v spovednic... Polenjak, 22. maja 1907. — Franc Ploy

Loterijske številke.

Gradec, dne 18. maja: 60, 68, 81, 86, 2
Trst, dne 11. maja: 73, 51, 23, 68, 36.

Ura z verižico samo 2 K.

Slezijaka eksportna hiša je nakupila veliko ur in jih raspolaži: eno prekrasko, pozlačeno 36 ur natančno idočo anker-uro z lepo verižico samo 2 K, obenem se pismeno tri leta jamči. Po postrem povzetju raspolaži prusko-slezijaka eksportna hiša

F. Windisch, Krakow, Nr. U64.

Opozaba: Za neugajajoče se denar vrne.

Moderne, solidne mešanje denarnice iz usnja

(Leder-mischmaschine) Stav. 7383
Pina mešanja denarnica za dame in vrtce iz usnja znotra rumenega gladjega usnja, usna napravljena, fin nikelast okvir, tri predalčki in predalček za laste, 9 cm dolga 4½", cm visoka K 1 — Samo solidne blage, nepodcenljivo s papirjem! Portefeuille in havaša-pavega, solidnega usnja denarnica z nikelastim okovom, visoka, znotra zaklopčno, 3 predalčki, 9 cm dolga 4½", cm visoka K 9 — 9 cm visoka denarnica z usnja, znotra zavita, 3 predalčki, vrstka ima posebno hranilno lastnost. Sportna denarnica „Gull“ s usnja.
hanskih lastnosti, hranilno lastnost. Sportna denarnica „Gull“ s usnja.

Hans Konrad 545
prodajalnica v Mostu (Brlek) člen. 876 na Češkem
Bogato ilustrirani časnik z nad 3000 slikami se na zahtevanje vsek-mur dodeljuje brezplačno in poštne proste

334

Gumi

za zeleno cepljenje =

(Rebengummi zur grünen Veredelung)

= najizvrstnejši =
prima-vrstne, garantirano blago, priporočata ce-njenim odjemalcem

brata Slawitsch
v Ptaju.

Same se plača. 327
30 dni na poskus postojim moj pravi, fino po-nikljan la solingenški stroj za strizjenje las „Atlas“

glasom pogovor mojega katadora te-daj brez neverasti za narodovalca, da zasomoremo vsakega prepricati o izvrstni trpmesnosti našega stroja. Stroj za strizjenje las je, na solin-genskega jekla, najcenejše ponikljan, z 36 nobeni, z 2 grebeli na pretak-njenje za 3, 7, in 16 mm dolge lase. Vse izvrstno izdelano z re-novirno perom v lepi skofiji z navodilom za uporabo, da imate vsak laji strizje. Cene same 6 kres. II-a vrsta stroj plača se nam, posebno v familijsih, kjer so otroci, ker se izdelat še doprime v 1/4 leta.

Navedene stroje za strizjenje las, ki so takoj za niz, nimam. Stroje za strizjenje lende rejejo na 1 mm & kres. Skorje za konje in pse, ki so za vsakega ki ima konje in pes neugibno potreboval 5 kres. Podlaga po postrem povzetju

Hans Konrad v Brüks-u člen. 876 (Češko).
Cenik z mnogimi podobnimi česi 3000 vsekemu zastonju in franko.

Gozdarski paznik (Heger)

se za takojšnji vstop išče. Ponudbe kakor zahteve plačila se pošiljajo na oskrbištvo Cerje-Tužno pri Varaždinu (Hrvatsko).

z glasovira

(Klavirja) se zaradi pomagajnega prostora prodaja Cesa-20 do 30 K. Več pove upravitelj tega lista Nöd

Učenec

kateri se hodi šolskih obreti učitve, se sprejme tako pri Joh. B. Čeče.

Učenec

Učenec

340
se sprejme v pekariji Leop. Morck v Zeitweg pri Judenburgu. Več pove g. W. Blanke, trgovina z papirjem v Ptaju.

Štev. 3277/07.

Ptuj, 11. maja 1907.

Objava

glede svarila pred izseljevanjem proti Rio Grande do Sul.

Rokodelcem in industrijskim delavcem kakor tudi trgovskim pomočnikom in umetno-obrtnim delavcem se odsvetuje prav resno izseljevanje v Rio Grande do Sul.

Tudi pojedelski delavci in hlapci ne najdejo nikarnejšega zasiadka. Slabe so nadalje v splošnem razmere za učene poklice, kakor juriste, filologe, intenzere, veterinarje, nadalje za umetnike in ljudsko-sloške učitelje.

Zdravni pak imajo prizakovati lepo bodočnost,

zlasti ako se odločijo, da izvršijo svoje pravke v no-tranjem deželu. Inozemski zdravniki ne napravijo v Rio Grande do Sul nikakorje izkušenje, temveč se jim re-gistrira edino od kakšnega brazilijskega zastopa v Evropi legalizirane diplome in dobiti imajo edino od državstvene oblasti dovoljenje za prakticiranje. Tudi pri-vatni učitelji, ki podučujejo latinsčino, francosčino, ma-teematiko, ter tudi glasbeni učitelji dobijo lahko dobre službe, ako so zmožni, ako imajo lepo vedenje in zvezne ter priporedila, to pa zlasti v glavnem mestu Porto Alegre.

Kmetiske družine z malim premoženjem (800-1000 K) nasle bi sicer primerne potote naselbe, kar se tiče zemljišč in male cene, ali odsvetovati se čini mora zdaj izseljevanje, ker so komunikacijske razmere v celi državi, zlasti pa v oddaljenih, od vsakega sejmilača in trgovska odstranjenih kolonijah, tako slabe, da primanjkuje kolonistom vsaka možnost, pristeti svoje plodove na trg ali jih sploh prodati.

To se nazajna vsled odloka c. k. nam. z dne 17. apr. 1907, sl. 7 1905.

Zupanov namestnik:

i. Steudte.

Kovač

se takoj sprejme v mestni pl-
nici (Gaswerk) v Ptaju. 314

Pekovski učenec

z 3 letno urbo dobro v presto
objeko in hrano, se sprejme
tako pri Joz. Berlinger,
pekaro Vurberg pri Ptaju.
Sprejme se dober, ki je že del-
nična placa z mesecno
placi.

321

Pekovski učenec

ne pod 15 letom starosti, z
štetno urbo dobro proti tedenski
placi, ne sprejme takoj pri
Joh. Krainti pekovski moj-
ster v Liebach pri Gradcu.

317

Kovač . . .

ki ima dobro sekire delati in
zadenc, ki bi imel vecije do
kovačkega dela (Hammer-
schmiede), ne sprejme tako pri
Kar. Krainti kovački moj-
ster, Fabri pri Mariboru.
Malo posestvo

z 2 oralci nemščini v malem
okraju v Savinjski dolini, pri
cerkevskim profesionistom,
se ceno produca. Vprava se pri
316 upravnemu lista.

Hlapce

za 1 konja in 2 kravi se
sprejme takoj pri Joz. Ber-
linger, Vurberg pri Ptaju.
Meseca placa 12 do 14 kres.

320

Kučijaž

otcen, z dobrim spridelovalom,
šteče počasi pri kaki gradini
za kučnjačo ali upravilja
(Wirtschaft); razume vsa de-
ta v vinogradu, na polju in pri
hmelju, kučnje, kokoši, zavajljivo;
tisti stupni v stuhlo, 15 junca
ali 1. julija 1907. Naslov pove
upravljavatelja.

Viktorija-dijamantni

prstan 540

v pristavi zlatem dubin-pun-
čem — zlato je na sredcu
— K 240 v pravljicah
zlatih kovanci
K h — na-
domesta do-
zdaje se najbolj pristne bri-
jante. Dobiva se pri

Hans Konradu,

javelirijo v Mostu (Brlek)

sl. 578 na Češkem.

Bogato ilustrirani časnik z nad
3000 slikami se dodeljuje na
zahitev zastonju in franko

2 kolesa - -

za dame (boček) v dobrém
stavu se tako po ugoda cen-
prodaja.

Več pove Emil

Vouk v Ptaju. Minoren-

placi 2. 329

Hiša

z doberim, zidanim poslopjem,

se prodaja: obsegna 11 oralov

ajtij in travnik, arand z le-

penom sadnam dreeperje poselj-

12 oralov lepoga gospoda, cena

5000 K. Več pove Jakob

Lippitsch, Seršenec

v sv. Petru pod Vodnikom.

346

Vsake ponarjanje karavilo!

Edino pristen je

Thierryjev balsam

z zeleno varstveno znamko z nuno,
12 majhnih ali 6 dvojnah steklenic
ali velika specjalna steklenica s pa-
tentom zaklopkom K & —.

Thierryjev certifikatna mazna
za vse se za tako stare rane, vnetja,
potokobede itd. 2 londka K 3-60. Podajta
se samo po povzetju ali denar naprej.
Te dve domati zdravili ste kot naj-
boljši splošnemani s starovlju.

Naslovna je na:

lekarji A. Thierry in Prigradi
Zaloga po skoru vseh lekarjih. Knjige
s tisočnino rezalvalnim pasem na-
stojim in postavne prosto.

**Fabrika za poljedelske in vinegradniške mašine
Josef Dangls Wtw. Gleisdorf**

priprava največje „Göpelin“, matilne stroje, madine za rezanje

krm. živilin, za rezanje repe, „Maisreißer“, tribure, pumpe

za gnojnico, brana za mrah „Moos-
eggel“, konjske mrvne grabilje,
ročne grabilje, vile za mrv, kose
za travo in žitje, največje sadne
miline s kamnitimi valjki in za-
časnikom, hidraulische prede (z original Oberdruck-
Diff-Hochdruckwerke Patent Dusch-
scher (z največjim uspehom)), ki
se dolazi le pri meni,

Anglički „Gussstahlmesser“.

Rezervni deli. Prodaja mašin tudi na čas in ga-
rančijo. Ceski nastoj in franko. 292

Vsako število

jelekovih, smrekovih-barovih što. ov (4 metre dolge,
30 do 60 cm debeline) kupi mestna parna žaga
v Ptaju. 294

Meščanska parna žaga.

Na novem lontnem trgu (Lendplatz) v Ptaju
zgraven klalmice in plinarske hiše postavljena je

nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hodi, itd. po zahtevi takoj raz-
lagu. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in
spahati i. t. d. 295

V ptujskem mestnem sopar- nem kopališču

se dobijo odstivalni kopele s hlapom po sleden-
jih jaka značnih cenah. Vsak navaden dan ob
uri popoldan in vsake nedelje in vsak praznik
ob 1. uru predpoldan za 60 vin. (30 kraj-
carjev.) 296

Vedstvo ptujskega mestnega kopališča (Pettauer
Badeanstalt).

Umetni mlin in črna pekarija

na Sp. Štajerskem se radi drugač podjetja po
cenih in pod ugodnimi pogoji proda; posestvo
je primerno za druge industrijske namene, ker
ima vodne sile in je okoliša bogata na lesu.
Vpraša se pri upravi tega lista. 112

AVIZO!

Ako hočete realitetno ali obrt vsake vrste, hoteli,
vile, gostilne, posestva, ceglarne, sanatori itd. na
prostoru ali v provinciji bitro in zaupno kupiti
ali prodati, obrnite se zanesljivo na

prverazredne internacionale podjetje in trg
z realitetami Dunaj V 2, Schönbrunnerstr. 80.

Prvo največje podjetje, zastopavto v vseh provincah
Avstro-Ogrske. Kar se ogledovanja in pogovora
tiko zahtevajte brezplačni obisk, za kar vam ni
treba nič plačati. 129

Nedosezeno! Svetovni čudež! Nedosezeno!

600 komadov same gold. 1.95

1 krasno pozl. prec. ask. ura z vrgo, natančno idota. 3 leta ga-
rančijo. I moderna telna kravata za gospode, 3 kom. fini ročni,
1 krasni prstan za gospode z im. biserom. 1 lepa eleg garnitura
okrasna za dame, obetovana iz 1 krasnem kolijočem iz orient.
biserov mod. okrasek za dame s pat. zaklepkom, z eleg. zapeti-
nici za dame. I par obesek s pat. kavli. I krasno lepo telnetno
zrcalo, I usnjato denarnico. I par mandarin gumb. 30. Doublé-
zlatno, patent zaklep, 1 eleg. album za razglednice, najlepša raz-
gledni svet. 3 saljive premetni, velika veselje, pri mladih in starib.,
I praktična navod za južnovešne gospodov in 20. ko-
resp. predmetov, in še 30. predmetov, predvsem hiš. Vse stan-
je z ure, ki jih lahko predam, samo gold. 1.95. Postaja se po
povzetju ali ak se podigje denar naprej po današnjem razpo-
števljivem trgovcu P. Lutz, Krakova 41. — NB. Denar nazaj za
stvari, ki ne dopadejo. 277

Jajca

kupuje po prav dobrini ceni And. Suppanz, nakup-
ovalec jajc v Ptaju (Rosemanova hiša blizu po-
sojilnice) in v Središču (Dečkova hiša).

Kravji majerski ljudje

ki dobro molzijo in imajo daljša
sprejmejo proti dobrini
plači takoj. Vpraša se pri

Joh. Lininger,
Maribor.

Rudarji!

Za Vrniški rudnik sprejme ravnateljstvo v Za-
grebu, Visoke ulice št. 22, dobre in spremne
knape (hajerie in lanferje), kateri niso že 40
in ne pod 18 let stari. Delo traja samo 8 ur,
a pogoji so ugodni. Na pismena vpra-
šanja se tudi takoj odgovori. 306

Lesna trgovina!

Pri zugil dil in lesni trgovini Adalb. Ruzicka v Ptaju se
dobiva vedno vse vrste mehkega in trdrega subega rezanje-
ga lesa, vinogradniške police, rezane, mehke, trde, so-
darski les iz hrasta, vse po nizki ceni. Ravnotavo se
nakupuje vse vrste okroglega in sodarskega lesa po vi-
soki ceni. 307

Svarilo!

Kakor ima vse, kar je dobro,
svoje posnemovanje tako skuša
v novejšem času tudi neka nesolidna konkurenca porabiti
za se renomē starozanjenih Rogaskih mineralnih vod
(lastnina štajerske dežele). Omenimo torej, da sta
je „Templciščko in „Styria Quelle“ pravi rogački
kiški vodi. Pan vedno na našo znamko, ki ima poleg
teleg inem štajerski deželni žreb (panter) in na zamaku
Rohstacher. 308

Naznanilo.

Na deželni sadarski in vinegradniški šoli v
Mariboru se vrši v času od 17. do 22. junija poletni
tečaj za vinogradništvo in sadjarstvo kakor tudi tečaj
za viničarje. V prvem se boste počakala poletna dela v
vinogradništvu in sadjarstvu kakor bog proti skodljivcem
in to teoretično in praktično; drugi tečaj pa ima za namen
praktično izgojo udeležencev.

Stevilo udeležencev sadarskega in vinegradniškega
tečaja je določeno skupno z niznimi osebnimi, ki jih pošlje
deželni šolski svet, na 40, stevilo onih viničarskega tečaja
na 20.

Podrocno plačilo se ne dviga.
Prosilci za udeležbo pri viničarskem tečaju dobijo
po razmerju danih sredstev podporo. Da jih dobajo, morajo
to poobemo omesti in potrditi od občinskega predstojnika,
da so:

- 1) sami revni posestniki,
- 2) na ocetovi posesti delujoči sinovi teh ali
- 3) viničarji tacih posestnikov.

To potrdilo se pričoli naznamku k tečaju in se
omeni starost.

Udeleženci, ki ne zahtevajo podpore, naj to v na-
znamku k tečaju posebno ozemajo.

Theoretični podnik za tečaj v vinogradništvu in sad-
jarstvu pridne 17. junija dopolnje ob 9 ur. Udeležeci
viničarske tečajev naj pridejo ust na ob 8. uri.

Naznamka se pošlja do 7. junija spodaj označenim
sobi.

Ravnateljstvo deželne sadarsko-vinegradniške šole.

5 kron!

V tej takšnosti
nima
konkurenco.

Trije ne-
posene
jamstva.

Pravik oziroma patent-soločin
antimagnetizirajoči anker-strojnik, z
peritočno emaliirano cifernico (to z
paperi), z varstveno plombo, v prav-
jem nuklastem okrovu, nad stre-
jem je darsnicno poštrivalo, g. = 30
ur (torej nikakor ne samo 12 ur),
z okrasnim poslednjim kazal-
nikom, anksko regulirana, z triletnim pa-
memoto jamstvo, komadi K. 5, tri
komadi K. 14, s treh znamenjami, z
K. 6, tri komadi K. 17, v prav-
jem nuklastem okrovu, brez kazalnic
nuklastem K. 10, tri komadi K. 28, z
kazalcem sekund komadi K. 12-20,
tri komadi K. 35. Ura se ne more
zamenjati za drugo ali se več denar
vrne.

Razpoljila po poštnej poštnosti

prva levačna Hanns Konrad v Mostu (Brda)
na avto

Bogato ilustrirana osnica z nad 3000 slikami se vaskrivom na za-
hajevanje dopoljeno brezplačno in poštnej pošti

Blago iz zlata, srebra in Kina-srebra

ure in optične predmeti, se posebno in čudovite
po ceni kupi same pri

M. Gspaltl

Trgovina iz zlatom in optičnim blagom
= Wegschaiderjevi hiši v Ptaju. 296

Posestivo v bližini okrajev ceste, obstoječe
iz 125-70 m² vinograda, 23-38 m²
travnikov, 67,58 m² leprega gonda, 61-51 m² njiv
in sedonosnika, 1 novo zidanu hišo z 3 sobami
in kuhijo, kom. vinski predo lepa vilenja klet.
1 hlev za govedino in praliste, se ceno proda.
Pouze se pri A. Geuer v Poljanah. 297

Hlapec

trezen, dostojen, zanesljiv, ki vsa dela razume,
v sredini letih, se na gostilne na Koroljehu do
1. junija sprejme. Prepis specifičen se deli. Več
pove upravnitve tega lista. 298

Hiša z trgovino z mešanim blagom

v lepem plinarskem kraju zgornje Stajerske za
državni cesti zraven cerkve in ſole ležide se
zdrasti bolezni proda. Ponadne naj se položi pod
„Hoher Verdienst“ na upravnitve tega lista.

Razglas.

Tecaj za drénaže

Od 3. do inkl. 8. junija t. l. se vrši v Sv. Juriju
na južni težnici, okraj Celje, 6 dnevni tecaj za dré-
natno. —

Za ta tecaj se randeli 15 stipendij po 20 K. da
se ga zmorejo udeležeti revni kmetje delavci.

Namen tecaja udi v izgoji stanovskih melioracijskih
delavskih vodij, iz katerih se vzame potem za meliora-
cijske zgradbe potrebitne prve delavce.

Lastnorodno pisane predlage se vidi po najkasnej-
šem 24. maja t. l. pri kulturno-tehničnem oddelku Štaj-
erskega deželnega odbora v Gradcu, Raumbergasse 8.

V prilogi je omembi poleg starosti in sedanjega
stanovništva, se to ali je prisolec sodeloval pri meliora-
cijskih delih in ali je prizavljen, da nastopa v službi
zmožnosti kot predstevalec.

Kmetje in kmetiški delavci ki se hočejo tecaj na
lastne troške udeležiti, se povabljo, da se oglaš-
je pri voditelju tecaja na pondelek, 3. junija t. l. ob 8.
uri dopoldne v sv. Jurju na j. l. v gostilni Alojz Lendl

Gradec, 21. aprila 1907.

325

Štaj. dež. odbor.

Za sv. birmo!

Priporočava vsem cenjenim kupcem svoje velike
zaidega blaga. Posebno opozarjam šivilje, naj si
ogledajo naše raso blago in naglašamo, da se
dobi res po znani poštei in nizki ceni pri firmi

brata Slavitsch
trgovina v Ptaju.